

Malé zamyšlení na prázdniny

Letní měsíce s sebou přináší čas dovolených. Ať každý z nás prožije dovolenou zvelebováním svého domu nebo cestováním, či pobytem u moře, je to vždy příležitost k poznávání.

Při turistických výstupech v našich krásných horách je možné se kochat krásou přírody. Poznávací zájezdy, ať už skupinové či individuální, nabízí poznání nejenom jednoho místa, ale dnes už nezřídka celého státu. Při cyklo-výletech je možné krajinu doslova vstřebat a nechat se okouzlit přírodou i jeho obyvateli.

Při návštěvě každého místa – krásné historické památky, pěkné přírody či pohodlné pláže - obvykle zaznamenáváme své zážitky na fotografie, kupujeme pohledy, posíláme SMS přátelům. Sdílíme svoji spokojenost a radost.

Vždycky poznáváme nové kraje, zvyky, přátele. Na svých cestách

si můžeme všimnout nejenom celkového dojmu, ale také řady drobných detailů - od výzdoby balkonů a předzahrádek, až po chování lidí. Především to, jak se místní lidé starají o své blízké i vzdálené okolí, vytváří náš výsledný dojem.

Přeji vám, aby vaše dovolená byla v každém případě příležitostí k zastavení. Také k načerpání nových sil a především k poznání a k inspiraci. Inspiraci třeba k tomu vidět, co je kde pěkného, jak fungují věci jinde a možná i lépe než u nás. To by však byla pouze polovina – tou druhou je přání poznat a ve své mysli zachytit právě ty rozhodující drobnosti, pro které se nám na dovolené líbilo a nabrat síly k tomu, to dobré a inspirativní, třeba i po malých částech, realizovat po dovolené i u nás doma.

Krásné léto Oldřich Vávra

TUPESKÝ DŽBÁNEČEK

Ve dnech 23.-24.5.2009 se v Tupesích uskutečnil již 2.ročník soutěžní přehlídky dětských zpěváků TUPESKÝ DŽBÁNEČEK. V letošním roce přijaly pozvání děti z osmi základních škol - ze ZŠ Nedakonice, Polešovice, Boršice, Buchlovice, Zlechov, Velehrad, Tupesy a Jalubí. Děti soutěžily ve dvou kategoriích 1. - 3. tř. a 4. - 6. tř. Celkem se na přehlídce představilo 20 dětí, které ke zpěvu doprovodila cimbálová muzika Velehrad.

Na počátku všeho byly samozřejmě zkoušky s cimbálovou muzikou, kterých se uskutečnilo hned několik, protože bylo nutné najít pro děti nejvhodnější tóniny a sladit jejich hlásky s cimbálovkou. Závěrem všech příprav byla společná sobotní generálka již v prostorách Muzea keramiky v Tupesích, kde si děti mohly písničky vyzkoušet naostro s nazvučením přímo na místě konání. Na tento den organizátoři, Mužský pěvecký sbor Tupešané o.s., připravili dětem sportovně - kulturní dopoledne, aby děti mohly využít volný čas mezi nácviky. V obležení se nacházel pingpongový stůl, ale i kromet s palicemi, brankami a dřevěnými koulemi, ke kterému kupodivu tíhli právě nejmenší bratříčkové a sestřičky našich zpěváků.

Pingpongu ostatně neodolali také někteří sboristé, kteří si rádi s dětmi zapinkali. Mimořádný zájem pak sklidily keramické hrnečky, kde si zejména děvčata, pod vedením paní Markové z Muzea keramiky, mohla vyzkoušet práci malářeček. To udělalo organizátorům i keramikům největší radost. V pohodovém dopoledni

generálky se tedy děti rozhodně nenudily. V nedělním odpoledni se pak děti chystaly zúročit své úsilí na veřejné přehlídce před zraky svých rodin, kamarádů, ale i pod přísným, ale přesto velmi vlídným a usměvavým pohledem sedmi porotců, vybraných z řad učitelek hudební výchovy základních škol, folkloristů i znalců hudby lidové a komorní. Program začal ve 14.30h odpoledne a děti ve žhavém letním dni odváděly výborné výkony, což diváci dávali náležitě najevo.

Do programu bylo zařazeno i závěrečné překvapení - vystoupení sester Kateřiny a Veroniky Oszlových, jejichž barevný hlas nadchl nejdříve z diváků, ale i Tupešanů. Obě dvě děvčata se zpěvu věnují již dlouhou dobu a Ka-

teřina v loňském roce vyhrála v Tupeském džbáněčku kategorii nejstarších dětí od 7. do 9.tř.základní školy. Letos tato kategorie nebyla otevřena, protože dětí ochotných v této kategorii vystupovat je velmi málo a jsou to většinou právě už ti nejlepší, kteří se zpěvu věnují od malička. Určitě o nich ještě uslyšíme...

A nyní výsledky:

1.kategorie

1.místo: Samuel Pestl s písní Muzikanti, muzikanti, co děláte

– ZŠ Polešovice (3. třída)

2.místo: Barbora Tymrová s písní Umřela cikánka v Šaranově

– ZŠ Buchlovice (3. třída)

– Helena Šťastná s písní Vybírala sem si

– ZŠ Nedakonice (2.třída)

3.místo: Josef Macek s písní Když jsem byl malučký

– ZŠ Tupesý (2. třída)

– Michal Klečka s písní Za Moravů třešně sú

– ZŠ Nedakonice (3. třída)

2.kategorie

1.místo - David Šeda s písní Ja keď sa Ja-

noško – ZŠ Buchlovice (6. třída)

2.místo - Kristýna Macková s písní Poslali mňa pro vodu -ZŠ Velehrad (4. třída)

– Renata Šťastná s písní Teče vodička

– ZŠ Nedakonice (4. třída)

3.místo - Anežka Běhánková s písní Slaviček zpívá – ZŠ Nedakonice (4. třída)

– Tereza Martonová s písní Sadila Anička

– ZŠ Tupesý (5. třída)

Hlavními cenami byly opět tradiční tupeské džbáněčky vyrobené kolektivem keramiků.

Byla tedy oceněna jedinečná první místa v obou kategoriích a vždy dvě druhá a dvě třetí místa, aby se z ocenění džbáněčky mohlo radovat více dětí. Všechny děti, včetně porotců a cimbálové muziky, pak obdržely v upomínku na nedělní odpoledne miniatu-ry

tupeských džbáněčeků, děti navíc pamětní listy a balíčky dobrot, takže úsměvy byly nakonec vidět na všech tvářičkách.

Opravdu velké poděkování patří cimbálové muzice a všem odvážným zpěvákům. Myslím si, že zážitkem pro ně byla už jen ta možnost zazpívat si s cimbálovkou, což se každému nepoštěstí.

Podporovatelem projektu byla Nadace Děti-kultura-sport a další sponzoři - Obec Tupesý, Jiří Dudašek – keramik, kolektiv keramiků muzea. Zvláštní poděkování patří pro Základní školu Tupesý a sbor dobrovolných hasičů Tupesý.

**za MPS Tupešané
Petr Kocourek**

Naši zpěváčci v Tupeském džbáněčku

Dvěma dětem, které navštěvují naši školu, se také podařilo uspět a získaly krásné 3.místo. Josífek Macek v I.kategorii mladších dětí a Tereza Martonová ve II. kategorii pro starší děti. Odpověděli nám pár všetečných otázek...

Proč ses přihlásil(a) do soutěže Tupeský džbáněček?

Tereza: Protože odmalička ráda zpívám a všichni říkají, že pěkně zpívám, tak jsem to zkusila.

Josífek: Paní učitelka mne vybrala a já souhlasil, protože jsem si chtěl zasoutěžit.

Byla tréma před vystoupením?

Tereza: Ani ne, už od školky máme různá vystoupení, tak jsem si zvykla.

Josífek: Malá tréma se objevila.

Co bylo nejlepším zážitkem v soutěži?

Tereza: Umístění na 3. místě.

Josífek: Den před vystoupením – veškerý program, který byl v sobotu ve skanzenu při generální zkoušce.

Zpíváš si i doma? Pokud ano, na kterém místě nejraději?

Tereza: Zpívám si cestou po schodech v bytovce.

Josífek: Někdy. Nemám oblíbené místo. Zpívám, kde si usmyslím.

Kterou písničku máš nejraději?

Tereza: Sadila Anička.

Josífek: Nemám konkrétní oblíbenou písničku. Každý den mě napadne jiná. Třeba dnes mi přišla na mysl píseň, kterou jsem slyšel v kostele „Kristus vítězí“ a měl jsem potřebu si ji propěvovat celé odpoledne.

Jakou jinou hudbu než lidovou ještě máš rád(a)? Máš oblíbeného zpěváka, zpěvačku, skupinu?

Tereza: Já mám ráda moc písniček a taky mám ráda mnoho zpěváků. Např. Ewa Farna, Avril Lavigne, Katy Perry,....

Josífek: Oblíbeného interpreta nemám. Poslou-

učitelkou.

Josífek: Když jsem byl menší, tak jsem chtěl být hasičem a v poslední době je mým snem se stát učitelem, varhaníkem a dirigentem – tím, co taťka.

Hraješ na nějaký hudební nástroj?

Tereza: Ano, hraji na flétnu a na keyboard.

Josífek: Hraji na klavír a moc mě to baví. Ještě bych se chtěl naučit na kytaru.

Tancuješ rád(a)? A co?

Tereza: Tancuji ráda na všelijaké písničky a zkouším tancovat i s holkama z tanečního kroužku.

Josífek: Moc ne, ale pokud je to v kroužku, tak mne asi nejvíc baví folklórní tanec.

Máš ještě jiné koníčky než zpívání?

Tereza: Ráda jezdím na kole, na kolečkových bruslích, v létě ráda plavu, v zimě lyžuji.

Josífek: Hra na klavír, fotbal, počítač, běhání po venku, výlety, jízda na kole... A hlavně škádlení sestřičky!

Jak budeš trávit prázdniny?

Tereza: Pojedu do Itálie, na skautský tábor, k rodičům na Slovensko a k babičkám na prázdniny. Dá se říct, že každý týden něco mám.

Josífek: Budu si hrát u nás v ulici a pojedu na prázdniny k dědovi a možná bratránkovi. Už se moc těším na dovolenou s rodiči v Chorvatsku.

Děkuji za rozhovor a užijte si prázdniny na sto procent!

G.Marková

chám rád moderní hudbu, kytarové písně a poslechnu si i vážnou hudbu. Ze všeho nejraději mám černošské spirituály (Siyahamba).

Čím bys chtěl(a) být, až budeš dospělý(á)?

Tereza: Ráda se věnuji malým dětem, tak možná

Informace o průběhu připravovaných investičních akcí

OPERAČNÍ PROGRAM
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj

Pro vodu,
vzduch a přírodu

V průběhu jarních a letních měsíců se rozběhla příprava významných investičních akcí. Obec připravila kompletní výběrová řízení pro tyto projekty - Revitalizace tepelného pláště budovy školky a tělocvičny, rekonstrukce Orlovny a vybudování obecní kompostárny (včetně nákupu kompostérů). Vzhledem k tomu, že akce jsou spolufinancovány z Fondu regionálního rozvoje Evropské unie – z prostředků Státního fondu životního prostředí a z programu Spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2008 – 2013 je nezbytné, aby každá dokumentace prošla nejprve velmi detailní, obvykle nekolikastupňovou kontrolou příslušným správcem dotačního titulu. První pololetí bylo prakticky věnováno jednání se správcem jednotlivých dotačních titulů a dopřesňování zadávací dokumentace. Následovaly výzvy k podání nabídek a vyhodnocování soutěží. Vše má zákonem o zadávání veřejných zakázek stanovené pevné lhůty a nelze je urychlit. Před podpisem smlouvy je opět celá dokumentace podrobena kontrole správcem dotačního titulu. Teprve následně je možno začít akci realizovat. Administrativní náročnost těchto dotačních titulů je opravdu velká. V současné době byly zahájeny práce na Orlovně (v otevřeném výběrovém řízení zvítězila firma Ekostav z Uherského Hradiště). V brzké době by měly být zahájeny práce na školce a tělocvičně. Stejně tak by na konci prázdnin měla proběhnout realizace celého projektu zaměřeného na rozšíření separace odpadů (více v článku o biologicky rozložitelném odpadu).

Mimo realizaci těchto projektů jsme se zaměřili na možnost získání dotačních prostředků zaměřených na údržbu našeho majetku – především pokračování opravy domu č.p. 118. V letošním roce bychom chtěli opravit krov, který je již v havarijním stavu a postavit vlastní štítové stěny. Společně s opravou stropu to budou poslední závažné investice. Tím by měly být zásadní opravy dokončeny. Z prostředků ministerstva kultury se na tuto opravu podařilo získat 80.000 Kč.

Dále jsme připravili projekt na výsadbu pásové zeleně a dovybavení základní školy pomůckami zaměřenými na ekologii a přírodopis. S tímto projektem jsme uspěli v dotačním titulu Ministerstva pro místní rozvoj. Instalace krytých posezení a nákup vybavení proběhne během prázdnin. Výsadba zeleně, která oddělí pohled na farmu Agro ve směnu „od kaštanů“ a od Smaltovny proběhne v podzimních měsících.

V rámci mikroregionu Buchlov jsme se účastnili přípravy programu Leader (ten umožní čerpat cca 5 mil Kč každý rok pro drobné podnikatele, zemědělce, spolky a obce) – podrobnosti programu jsou zveřejněny ve zpravodaji. Kromě programu Leader se aktivně účastníme přípravy grantové žádosti na krovové vybavení.

V letošním roce se naše obec poprvé účastnila také soutěže O vesnici roku. I když je pravda, že ne všechny části naší obce jsou výstavní a nejedna předzahrádka, fasáda, či plot by žádala nový elán majitele, byli jsme přesvědčeni, že je čím se pochlubit. Spolkový život a kultura, kterou u nás v obci dělá řada spolků, je dle mého názoru hodná obdivu, úcty a poděkování. Letošní ročník soutěže Vesnice roku Zlínského kraje vyhrála obec Újezd. Na dalších místech skončila Valašská Polanka, Kyselovice, Prusinovice a Hostětín. Obec Tupesy získala v poměrně tvrdé konkurenci zvláštní ocenění za podporu tradičních řemesel. Vítězství si tyto obce určitě zasloužili, protože je za nimi vidět řada let velmi usilovné práce s jasným cílem, na kterém se podílí celá obec. I když jsme neuspěli na čelných místech je dobré se poučit u vítězů a pokud každý z nás připojí i svoje úsilí, je možné nejenom usilovat o lepší umístění, ale především je možné se těšit na lepší prostředí a bohatší kulturní život v obci.

Velmi významným projektem je projekt s názvem Cesty řemesel a kulturních tradic, na kterém spo-

lupracujeme se slovenskou partnerskou obcí Nedašovce. Projekt je zaměřen na rekonstrukci Orlovny, vybudování stezky keramiků, výrazné zlepšení expozice muzea keramiky, tvorbu propagačních materiálů včetně filmu o tradici hrnčiny a keramiky v obci Tupesy. Projekt je podporován Evropskou unií – Evropským fondem regionálního rozvoje, prostřednictvím programu Cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Česká republika.

Nejvýznamnější akcí z hlediska investic je bezesporu projekt Od-kanalizovaní obcí Břestek-Tupesy-Zlechov +čistírna odpadních

Zlínský kraj

vod. Poté co na akci bylo získáno pravomocné územní rozhodnutí se podařilo připravit žádost k zařazení do seznamu aglomerací. Žádost jsme doložili všemi přílohami a po několika jednáních náš návrh vláda České republiky usnesením č. 451 schválila. Zařazení do seznamu aglomerací je jednou z mnoha podmínek, aby bylo možné zahájit přípravu k podání žádosti do Operačního programu životní prostředí. Dobrovolný svazek obcí Čistý Zlechovský potok získal z rozpočtu Zlínského kraje dotaci 1 mil. Kč na přípravu projektové dokumentace. Aktuálně probíhá příprava dokumentace pro stavební povolení a výběr dodavatele inženýrských činností na činnosti spojené s přípravou žádosti a případných následných činností.

Dlouhodobou snahou a cílem, ve kterém je však náš postup velmi pomalý je realizace protipovodňových opatření a revitalizace krajiny. Jde o jednání s vlastníky několika zbývajících pozemků v části pod remízem Lopata a v okolí Zlechovského potoka. Vše ve volné krajině. Většina těchto pozemků není pro podmáčení zemědělsky využitelná. Odprodej obci by umožnil jak vybudování rybníků, tak obnovu vodního režimu v krajině a lepší ochranu v případě extrémních výkyvů počasí. Opětovně se obracím i touto formou s vysvětlením a prosbou o pochopení, že záměrem obce je vybudování opatření, která budou obecně prospěšná pro všechny obyvatele i návštěvníky, nikoliv záměr spekulativního prodeje. Je velkou škodou, že projekční příprava stojí a možnost získání prostředků a tím i realizace se postupně velmi vzdaluje až vytrácí.

Stejný problém – výkup pozemků - řešíme i v případě další významné liniové stavby – cyklostezka Tupesy – Velehrad, která mimo jiné bezpečně zpřístupní sportovní areál.

Závěrem tohoto krátkého a v žádném případě ne vyčerpávajícího přehledu bych chtěl osobně i jménem zastupitelstva obce poděkovat členům kulturní komise a všem spolkům a organizacím za jejich péči o kulturní život obce. Stejně tak poděkování patří nově vzniklému projekčnímu týmu programu Cíl III, který řadu věcí souvisejících s projektem pomáhá připravovat. Složení projektového týmu bylo diskutováno s členy kulturní komise a několikrát probíráno na schůzích zastupitelstva obce. Usnesením zastupitelstva obce jsou členy projektový tým Mgr. Oldřich Vávra, Mgr. Filip Macek, Ing. Petr Kocourek, Mgr. Štěpán Kubiš, Ivana Tomešková, Lenka Malinková, Čestmír Pleva, Yvona Šimoníková, Markéta Pochylá, Jiří Dudašek, Jiří Kalabis. Jana Šimonová, Veronika Vránová. Víťame každý podnět, který pomůže projekt realizovat pro obec a její občany co nejlépe.

Od 1. července nabyt účinnosti Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. Znamená to tedy, že všechny orgány veřejné moci budou povinné a všichni ostatní majitelé datových schránek dobrovolně do této schránky doručovat podání vůči orgánům veřejné moci. Obec Tupesy bude schopna zájemcům tyto služby nabídnout prostřednictvím vybaveného kontaktního místa Czechponit. Tato novinka se netýká ve velké většině soukromých osob, ale týká se všech osob právnických (jednodušeně řečeno všechny firmy zapsané v obchodním rejstříku).

Mgr. Oldřich Vávra, starosta obce

PROGRAM
CEZHRANIČNEJ
SPOLUPRÁCE
SLOVENSKÁ REPUBLIKA
ČESKÁ REPUBLIKA

Velmi významným projektem je projekt s názvem Cesty řemesel a kulturních tradic, na kterém spo-

Několik informací k soutěži o vesnici roku

Letošní ročník soutěže Vesnice roku Zlínského kraje vyhrála obec Újezd. Na dalších místech skončila Valašská Polanka, Kyselovice, Prusinovice a Hostětín. V Újezdu, vesnici s 1210 obyvateli mezi Vizovicemi a Valašskými Klobouky, se mohou pochlubit řadou aktivit. „Nejdůležitější investicí je kompletní rekonstrukce Základní devítileté školy za 57 milionů korun. Dokončujeme také druhou etapu odkanalizování a výstavby čističky odpadních vod. Naši chloubou je i lyžařský areál, koupaliště, sportoviště, chodníky a samozřejmě finišuje rekonstrukce návsi,“ představil novinky v obci její starosta Vladimír Kráčalik.

Prestižní soutěže Vesnice roku Zlínského kraje se letos zúčastnilo překvapivě jen 15 obcí. „Nízkou účastí jsme byli trochu překvapeni. Ocenění dostalo dvanáct obcí. Věřím, že příští rok bude účast lepší,“ uvedl hejtmán Zlínského kraje Stanislav Mišák. Podle předsedy hodnotitelské komise Petra Gazdíka už má ale soutěž takovou prestiž, že se obce přihlašují jen tehdy, kdy mají opravdu co nabídnout. „Patnáct vesnic bylo elitními vesnicemi. Už je ta tam doba, kdy jsme se jezdili dívat například do Rakouska a Bavorska, jaké mají pěkné vesnice, teď už je máme také,“ pochválil soutěžící. Zlínský kraj letos rozdělí vítězným obcím prémie 2,5 milionu korun. Vítěz získá milion. „Částka za vítězství poputuje například do areálu u koupaliště. Je to dům, kde byl kdysi mlýn. Chtěli bychom z něho vybudovat muzeum mlynářství a podobných řemesel. Část peněz půjde také na záchranu některých budov v obci, které jsou v havarijním stavu. Část finančních prostředků bychom chtěli rozdělit rovněž mezi spolky,“ doplnil starosta Újezdu. Obec Tupesy získala v poměrně tvrdé konkurenci zvláštní ocenění za podporu tradičních řemesel.

Otištěno ze Zpravodaje Spolku pro obnovu venkova č. 136, 06/2009

Povodně 2009

Jsem přesvědčen, že nedávné přívalové deště daly vzpomínout i řadě spoluobčanů na ničivé povodně, které postihly obec Tupesy v roce 1981 a v roce 1990. Naposledy v srpnu 2007 to byla lokální záplava, která se nedotkla celé obce, ale jenom její části. Pomoc v těchto těžkých okamžicích poskytovali především hasiči, ale také řada dalších občanů a podniků v obci.

Myslím, že mnoho občanů se již do povodňové pomoci také zapojilo. Obec Tupesy se zapojí přímým darem konkrétní obci.

Dárci, kteří chtějí pomoci a zatím možnost neměli se mohou zúčastnit veřejné sbírky, kterou pořádáme ve spolupráci s Oblastní charitou Uherské Hradiště.

Zapečetěné pokladničky budou umístěny na Obecním úřadě, v prodejně Jednoty, v prodejně cukrovinek a v pohostinství u Barmana.

Sbírka bude trvat od 20. 7. do 30. 7. 2009. Peníze budou odevzdány Oblastní charitě v Uh. Hradišti, která takto získané prostředky využije na konkrétní pomoc.

Všem dárcům předem děkujeme.

O.V.

Rozhovor s ředitelem školy Štěpánem Kubišem

Naši čtenáři už vás měli možnost poznat na různých akcích v Tupesích, ale přesto, můžete se nám blíže představit?

Pocházím z Kunovic, než jsem se ocitl v Tupesích, pracoval jsem v Brně, Kunovicích a Ostrožské Lhotě. Zajímám se o historii – to je moje srdeční záležitost. Když mám chvíli volna, tak čtu, podívám se na zajímavý film, nebo se odreaguji při sportu.

Váš oblíbený sport?

Rekreačně si zahraju fotbal, chodím na squash, in-line brusle, plážový volejbal... no a v televizi mě baví hokej.

Hudba, kterou máte rád?

Záleží na situaci, v autě většinou rock – to pak rychleji ubíhá cesta, při posezení s přáteli u vína vedou lidovky.

Jídlo, které vás vždy potěší?

To, které nemusím vařit.

Oblíbené místo na Zemi?

Kdekoliv ve společnosti příjemných lidí.

Proč jste se dal na „ředitelování“ v naší škole?

Byla to zajímavá výzva a možnost uplatnit v praxi myšlenky a nápady, které jsem nashromáždil během svého pedagogického působení na různých školách.

Co vás příjemně překvapilo ve škole, popř. v naší vesnici?

Ve škole mě příjemně překvapily děti – jsou skvělé – komunikativní a až na výjimky otevřené novým věcem. V Tupesích jsem se už za tu krátkou dobu seznámil se spoustou příjemných lidí... vždycky jsem chtěl působit doma – na Slovácku - mám to tady rád.

Prozradíte nám, jak budete trávit prázdniny? Máte na to nějaký recept, jak nejlépe relaxovat?

Pojedu poznávat krásy Čech a Slovenska. No a kdybych chtěl vyloženě relaxovat, tak asi někde u moře na pláži – to se mně ale letos s velkou pravděpodobností nepovede.

Co plánujete nového pro příští školní rok? Budou nějaké úpravy ve škole?

Plánujeme rozšíření MŠ a s tím související přesun družiny na původní místo. Chtěli bychom, aby se děti cítily ve škole dobře, proto začínáme s postupnou výměnou vybavení a nábytkem. Od září by to na vlastní kůži měli poznat prvňáčci, kteří budou mít zbrusu novou moderní třídu. Nově bude vybavena i družina. Každodenní informace a zprávy ze školy poskytnou nové atraktivní stránky školy, věřím že jimi rodiče i širší veřejnost překvapíme. Zachovány zůstanou konzultační středky – každou středu mohou rodiče přijít do školy a mají jistotu, že zde zastihnou všechny učitele. Chystáme rozšířenou nabídku kroužků – jazyky, práce s počítačem, příprava na přijímací zkoušky atd., záleží jen na zájmu dětí. Díky obci začnou probíhat i práce na zateplení školky a tělocvičny – budovy dostanou nová okna a fasádu.

V okolí Uh. Hradiště je problematická dopravní situace, jak dlouho vám trvá cesta do práce z Kunovic do Tupes?

Můj rekord je 12,5 minuty...

**Tak hodně štěstí a málo kolízí při řízení auta i naší školy přeje
Redakce**

Parádnice se ptají, tupeské modelky odpovídají...

Tupeské Parádnice byly unešeny z módní přehlídky, kterou připravil 6. června 2009 Klub žen v Muzeu keramiky a proto neváhaly a zvědavě se vyptávaly modelky, jak to ve světě módy chodí...

Jana Hejdová

Držíte nějakou speciální dietu? Jasně, co vidím, zbudnu.

Co vás přivedlo k modelingu? Má skvělá postava.

Odmítáte předvádět kožešiny? Ne, naopak moráč /norkový kožich/, který jsem měla na sobě, hřál už tím, kolik stál!!!

Ivona Pelikánová

Máte oblíbeného módního návrháře?

Jedině miss Hubíková.

U které značky se oblékáte?

Jediná značka je levně a krásně.

Kdo vás sponzoruje?

...a obdivuje... manžel Jirka

Lenka Vičková

Co byste si na sebe nikdy nevzala?

Kanýrky a pánské spodky.

Co vám běží hlavou, když předvádíte modely?

Abych si nepřišla šaty a jestli zakopnu, to bude ostuda.

Kolik času denně věnujete péči o sebe?

Jak obstarám rodinu, domácnost, děti, psa, zahrádku a manžela, tak pak!!!

Darča Hejdová

Jaký máte oblíbený parfém?

Lancome-Hypnose.

Jak bojujete za světový mír?

On nějaký je?

Vzala byste zakázku na předvádění spodního prádla? V každém případě, není co skrývat.

Jana Slováčková

Navštěvovala jste nějaký speciální kurs pro modelky?

Určitě, bez přípravy bych na molo v Tupeších nešla.

Kdo vás učil chodit po molu?

Život Vás naučí všemu, i chodit po molu.

Před kým se nejraději předvádíte?

Samozřejmě před zaplněným areálem Muzea keramiky při módní přehlídce.

Verča Vránová

Co poletí letošní léto? Záleží na povětrnostních podmínkách, ale myslím si, že v poslední době jsou hodně v módě balóny.

Dostala jste nabídku předvádět i v zahradě? Ano, ale odmítla jsem. Nenabídli mi dostatečně vysokou odměnu – jinak předvádím většinou pro charitu ☺.

Jaký názor máte na zásahy plastické chirurgie? Dala byste si něco upravit?

S plastelínou jsem si hrávala spíše jako malá, teď už ne. Jsem přece velká holka. Ale upravit bych si asi nechala strukturu vlasů – potřebuji se zbavit roztržených konečků.

Ostatní modelky až příště: Lenka Malinková, Petra Kunertová, Zdenka Lapčíková, Lidka Martináková, Růžka Lesová, Lidka Bartošíková

Tak ať vám to sluší!

Tupeské parádnice

Prázdninová soutěž pro děti

Vyzýváme děti, vedoucí příměstských i dalších táborů, rodiče a další dospělé kamarády, kteří pro děti chystají na léto zajímavý a pestrý zábavný program, k účasti na netradičním prázdninovém projektu pod názvem

Pohádkový ekozvěřinec z vytríděného odpadu

Stačí vyrobit pohádkové ekozvíře z jakéhokoliv odpadu, který se dá recyklovat.

Čím více pohádkových zvířátek se v našem ekozvěřinci sejde, tím lépe! Mohou být zhotoveny z petek a jiného plastu, papíru, skla, plechovek, nápojových kartonů a dalších materiálů, které se dají recyklovat. Na velikosti zvířat nezáleží.

Všechna vámi zhotovená ekozvířata z vytríděného odpadu představíme v expozici POHÁDKOVÝ EKOZVĚŘINEC v pátek 28. srpna 2009 v areálu ZOO Lešná, kde se rozloučíme s prázdninami. Kdo zhotoví pohádkové zvíře, bude mít v tento den vstup do zoologické zahrady zdarma. A na

víc jeho exponát bude představen ve velmi netradičně pojaté pohádkové expozici. Porota ocení prvních deset nejpozoruhodnějších exponátů. Jejich autory odměníme cenami a dárčky akciové společnosti EKO-KOM, a.s.

Exponáty do Pohádkového ekozvěřince je možno doručit dvěma způsoby:

1. Přijít osobně v pátek 28. srpna 2009 do ZOO Lešná, kde po celý den bude probíhat zábavný program Posledního prázdninového dne s Po-

hádkovým ekozvěřincem. Děti, které přinesou ekozvíře na výstavu, budou mít vstupné zdarma.

2. Pohádková zvířata posílejte do 20. srpna 2009 na adresu:

ENViprojekt s.r.o., Na požáře 144, 760 01 Zlín, tel. 737 521 057, e-mail: hoskova@enviprojekt.cz

Do balíku přiložte také údaje o autorech exponátů včetně věku a kontaktní adresy, na kterou pošleme volně vstupenky do zoo na zábavný program dne 28. srpna 2009.

A nezapomeňte Vaše zvířátko pojmenovat!

Za organizační tým soutěže, kterou pořádáme v rámci letošní infokampaně na podporu třídění odpadu společně s Krajským úřadem Zlínského kraje a akciovou společností EKO-KOM, a.s.

Ing. Markéta Hošková
manažerka infokampaně
ENViprojekt s.r.o.
Na požáře 144, 760 01 Zlín
Tel.: 737 521 057

Bombardování cukrovaru

V dubnovém vydání Staroměstských novin mě překvapil článek o bombardování staroměstského cukrovaru za 2.světové války. Protože můj dědeček v této továrně dlouhá léta pracoval, někdy mi o ní vyprávěl. Babička zase vzpomínala, jak prožívala, když byl na cukrovar nálet. Vyhlížela potom u cesty, zda se dědeček objeví na svém starém kole. Jaké bylo asi její štěstí, když na ni někdo volal: „Mařko, už ti jede!“ Někteří se svých blízkých nedočkali.

Protože hodně našich občanů v cukrovaru pracovalo a snad každý tupešák čas od času okolo této bývalé výroby cukru jede, myslím si, že by bylo dobré si připomenout, jak to tehdy bylo, vzpomíná pan Raštica, dlouholetý sportovec, sokol a hasič, který tehdy pomáhal v cukrovaru zasahovat...

Dne 16. dubna 1945 okolo sedmé hodiny ranní vzlétla z piešťanského letiště skupina sovětských bombardérů. Cíl Staré Město - cukrovar, kde údajně u Mayů (majitelů) má své sídlo dílčí štáb německé armády. Mnoho chodníků a častý pohyb zde tomu rovněž mohl nasvědčovat. Zatím tudy chodili lidé měnit za německými vojáky cukr za cigarety.

Okolo 7:30h padá první bomba, zřejmě větší váhy a zem se otřásá dalšími výbuchy. Dobrovolní hasiči staroměstští i z Uh.Hradiště (bylo Velké Hradiště) vyjíždějí k zásahu, bombardovanému cukrovaru. Už cestou byl ve Starém Městě napaden v blízkosti hostince

U Mayerů maďarský trén (vozatajstvo). Roztrhaní vojáci, koně, prostě otřesný pohled, a to byl teprve začátek. U brány cukrovaru leží děvčátko s konvičkou na cukr, s otevřenýma očima a v nich taková hrůza, že to vyvolává pocity na zvracení. Výbuch bomby

ji zřejmě roztrhal plíce. Urychleně zahajujeme hasební práce. Tu a tam pomáháme odklízet zavazující mrtvolky. Nejedli jsme, na jídlo nebylo ani pomyslení, spíš se nám chtělo zvracet. Jedna mrtvola byla zvláště otřesná. Utržená ruka, pravé rameno a hlava. Vedle ní honící pes. Ač sám raněn na hřbetu, vytrvale olizoval mrtvolu svého pána, kterou tak pomohl identifikovat. Byl to ing. Kružík, zaměstnanec Státních lesů, který sem přijel dojednat dodávku dřeva na zhotovování bedniček na cukr. A to už Jaroslav Duda a Ladislav Vystavěl nesli nebo spíš vláčeli mrtvolu staršího muže s čagánkem. Jak hasili u vchodu do kostkárny, pocítili divný a odporný zápach. Proudem vody odehnali kouř a na plechové spojenci s kostkárnou seděl dědeček, oči otevřené, čagánek před sebou. Vzali ho v podpaží a při zvednutí jim spodek těla zůstal viset na vnitřnostech. Střepina bomby mu přerazila zřejmě páteř a břicho. Mezitím přijížděli další jednotky dobrovolných hasičů z Babic, Huštěnovic, Buchlovic, Velehradu. Četnický strážmistr Günter (Čech jak poleno) pro ně poslal motospojku. Čas od času přelétávaly stíhačky, aby narušily hasební práce. Později večer už jsme pocítovali hlad. Okolo 21. hodiny jsme odjeli, abychom se v noci opět vrátili, dohašovat nová ohniska.

Úspěšným zásahem hasiči zachránili 3.000 vagonů cukru, což po válce byla značná pomoc v zásobování. Byly to těžké chvíle, ale byli jsme mladí. Všichni hasiči jsou kamarádi, jak se říká na život a na smrt. I zde se potvrdilo to staré: „Bohu ke cti, bližnímu ku pomoci a vlasti k ochraně.“

Miroslav Raštica

Pokud máte i vy vzpomínky z minulosti, o které byste se chtěli s námi podělit, rádi je v našem Zpravodaji otiskneme.

GM

Ze vzpomínek nejstarších spoluobčanů

Dovolte mi tímto krátkým článkem oslavit vitalitu a svěží paměť našeho nejstaršího spoluobčana pana Aloise Štolfy.

Mým původním záměrem bylo sepsat pár zapomenutých a neznámých písní. Jednu jsme od pana Štolfy slyšeli už na Silvestra.

Byla to píseň jeho tatínka Martina Štolfy, který si ji dost možná i sám vymyslel. Zpívala ji své budoucí ženě, kterou poznal v Buchlovicích, kde se učil bednářem u Lídlů. Vyrostl se svými sourozenci Františkem a Marií v „sušárně“ - v malém domku - v původní sušárně ovoce, jenž se nacházel v nynější zahradě pana Jiřího Štolfy - stoláře. Sušárnu nejdříve vlastnili bratři Josef a Zachariáš Batouškoví. Josef odjel do Ameriky, a tak sušárnu prodali.

...Tak se na rodiče rozvzpomínal pan Alois Štolfa..... a vzápětí pokračoval...

Po svatbě si koupili domek (byly to prakticky jen čtyři holé stěny) v Tupesích u vepřína. Místnost rozdělili příčkou, aby vytvořili prostor pro bednářskou dílnu, kde spravovali bečky, puténky, kádě, okovy ke studnám.... Ve druhé půlce vařili a spali. V tomto domku, kterému se říkalo „dílna“, žili celkem 4 roky - do roku 1912. Až mnohem později si pak koupili domek, ve kterém dnes žije pan Alois Štolfa

se svou manželkou.

Pointou těchto vzpomínek je fakt, jak pomíjivé je bohatství. Rod Štolfů totiž býval velmi movitý a kolem roku 1820 dokonce prý nejbohatší v Tupesích. Vlastnil spoustu pozemků - mezi nimi i pozemek č. 112, na kterém dnes stojí základní škola. Téměř všechna majetek se jim však podařilo propít, a tak další generace začínaly od nuly a žily ve velmi skromných podmínkách..

//Podrobnější vyprávění o dobách dávno minulých a o svém stromu života se chystá pan Štolfa sepsat do dalšího zpravodaje.//

A ta stará písnička?

„Žádněj neví jako já, jak je v noci cesta lá
Jaké je to poležení, když mě milá nocleh dá
Jedného dne zvečera, stala se mě příhoda
Pěkná bílá kočička mě do postýlky skočila
Já jsem si rohlí svíčku, bych viděl tu kočičku
Ko kočička mě svíčku zhasla a dala mě hubičku
Za to všeccko, za ten špás, přijď kočička zítra zas
Budeme se milovat až do rána třeba zas
To byla kočička, tá měla očička, to byla kočička!“

Ivana Tomešková

135. výročí položení základního kamene budovy tupeské školy

O tom, že bude v obci vystavěna škola, rozhodli obecní radní již v roce 1871 za starostování Josefa Plevy /1864-1874/, který byl majitelem sedliska č.p. 143 v části obce Za potokem. Toto stavení vlastní rodina Plevová doposud. Dům je neobydlen. Jednání a rozhodování o výstavbě školy nebylo jednoduché. Proti „plýtvání obecními penězi“ byla konzervativní část obecních radních. V závěrečném hlasování zvítězila pokrokovější myšlenka poměrem 8:3 hlasům pro výstavbu. K vlastní stavbě školní budovy však došlo až v roce 1874. Stalo se tak v neděli 2. července. Po dopolední mši svatě a odpoledním požehnáním položil p. Vincenc Čermák, nově zvolený starosta /1874-1878/, základní kámen na stavebním pozemku č.p. 112, který se nachází uprostřed obce.

Od tohoto slavnostního okamžiku uplynulo v letošním roce právě oněch 135 let!

Školní budova byla jednopodlažní, dvojtřídní, s bytem pro řídícího učitele, úřadovny obecního úřadu i bytem obecního slouhy. Stavba byla orientována při hlavní silnici, opatřena sedlovou střechou a její čelní zeď si až do dnešních dnů zachovala stejnou tvář co do počtu oken a vchodových dveří. V té době

to byla skutečně velkolepá stavba, která se stala významným kulturním a osvětovým centrem. Připomínám prvního správce školy p. Antonína Šíru /1875-1890/, který se angažoval i mimo náš region, a to v Uh.Hradišti. Ve škole bydlel básník Svatopluk Čech i akademický malíř Alois Kalvoda. Významné místo v historii školy patří i správci školy neboli řídícímu učiteli p. Františku Hanákovi /1905-1923/, jehož zásluhou schválila obecní rada v čele se starostou obce p. Janem Brázdilem ml. /1908-1915/ přístavbu a rozšíření naší školy v roce 1912. Bylo přistavěno severní křídlo školy při silnici V Plotkách.

Svěcení nové budovy se uskutečnilo v neděli dne 14. září 1913: „Celá dědina se slavnostně vystrojila. Čistě olíčené chalupy, umetené před domy. Přes cestu byla postavena slavobrána ozdobená lipovými větvíčkami a černobílými prapory a ještě řada

malých stromků ozdobených květy. To ráno bylo slyšet i několik ran z hmoždířů z Adamíkovy kovárny, č.p. 141, z domku, který je dodnes prvním za mostem přes místní potok. Bylo to určité dílo kovářského tovaryše Jana Adamíka, který měl v té době 22 let, ale kterého si pamatujeme ještě mnozí.

Po deváté hodině byla před novou školou hlava na hlavě. Děvčice jako květy v pestrých krojích. Šohaji rovní jak svíce, také v plné parádě. Hospodáři, hospodyně, hosté, páni radní, hasiči.... Velebného pána přivezli na ověnceném kočáře, který při slavnostním kázání: „... napomenul mládež k poslušnosti a pílí a ať jim škola slouží ke cti, protože neporostou jak divoké štěpy...“. Popřáli pan starosta, hosté, zpívaly a přednášely děti, provolávala se sláva...

Odpoledne slavnost probíhala „U Tománkou-Mauricou“, č.p. 60 v zahradě, kde veliká nálada a pěkná zábava se mžikem rozproudila...“.

Tupeskou školu řídilo /1875-2009/ 17 ředitelů, z tohoto počtu byly jen tři ženy. Tou poslední byla p. Marie Rybářová, která převzala funkci ředitelky školy v roce 1997. Tupeská škola patřila vždy mezi přední v okrese nejen ve výuce, ale i modernizaci.

Působení p. Marie Rybářové na škole /s přestávkami od roku 1982/, ve funkci ředitelky 1997-2008, výrazně zkvalitnilo modernizaci naší školy. Organizačními změnami prošla nejen škola, ale i školní jídelna a družina, modernizovala se a rozšířila počítačová technika, interiéry učeben, zkvalitnila se digitalizace. Pod jejím vedením bylo z naší školy vybudováno kvalitní moderní pracoviště. V prosinci roku 2008 požádala o uvolnění z funkce ředitelky školy.

1. března t.r. byl do funkce ředitele naší školy na základě konkurzního výsledku jmenován p. Mgr. Štěpán Kubiš. V konkurzu na místo ředitele ZŠ Tupesy byl z daných kandidátů jeho projekt nejúspěšnější. Nelze nic jiného než přát jen to, aby byl úspěšným pokračovatelem všech pedagogických pracovníků tupeské školy.

František Mikula, kronikář obce

Výzva

Obrácíme se na všechny pamětníky s prosbou o pomoc s mapováním historie občanů naší obce. Prosíme o zapůjčení fotografií nebo zprostředkování vzpomínek či předmětů, spojených s obdobím druhé světové války. Budeme vděční za osobní svědectví nebo historické fotografie, které zachycují jak přímý dopad války na obec (například bombardování obce na konci války), tak vzpomínky a svědectví o účasti našich občanů ve válce, či o jejich perzekucích. Jsme přesvědčeni, že takto získaný materiál nejenom doplní kroniku obce a poskytne živé svědectví pro budoucnost, ale chceme jej využít i pro přípravu některého z příštích zpravodajů.

Opětovně děkujeme za zapůjčení vašich fotografií mapujících historii základní školy, které tvořily dominantu letního čísla 2008.

OV

Mateřská školka

Závěr letošního školního roku jsme obohatily dětem v MŠ několika zajímavými akcemi:

30. dubna jsme se zúčastnili fotbalového turnaje mateřských škol, na který jsme byli pozváni pořadatelem 1. FC Slovácko. Pětice chlapců, která reprezentovala naši MŠ ve složení – Lukáš Kňourek, Ondra Bánovský, Ondra Rozumek, Petr Čagánek a Kryštof Čevela, si vedla velmi dobře. S velkým nasazením, za podpory a povzbuzování ostatních spolužáků a paní učitelky chlapci zvítězili ve všech zápasech. Díky skvělému výkonu brankáře a obránců nedostali ani jeden gól. Útočníci se zasloužili o úctyhodných 21 branek! Hra našich dětí zaujala i pořadatele a trenéry 1.FC Slovácko, kteří projeví zájem o členství našich „malých fotbalistů“ v jejich klubu. Za skvělý výkon byli sladkostmi odměněni nejen hráči, ale všechny zúčastněné děti. Byla to velmi zdařilá sportovní akce, která určitě zanechala v dětech silný zážitek.

Velmi zajímavou akcí pro děti byl koncem května školní výlet do ZOO Hodonín. S dobrou náladou a velkým řízkem od paní kuchařek v batůžku jsme se vydali na cestu. Po příjezdu do ZOO děti obdivovaly exotická zvířata a některá z nich si měly možnost

samy nakrmit. V areálu ZOO navštívili i dětský koutek, kde se dostatečně vydováděly. Na památku z výletu si děti přivezly plastové zvířátko.

Dalším zážitkem pro děti byl výlet netradičním vláčkem „steelinka“ do archeoskanzenu Modrá. Od rána jsme netrpělivě vyhlíželi očekávaný vláček. Po rozloučení s rodiči jsme se vydali na vyhlídkovou jízdu. Celou cestu provázela radostná atmosféra. Návštěvu skanzenu nám zpestřilo netradiční přivítání volně pobíhajících zvířátek, která si děti mohly pohladit a také nakrmit. Poté jsme měli možnost vidět nejen to, jak žili Slované, ale i vyzkoušet si dávná řemes-

la, ochutnat dobové speciality, shlédnout původní plodiny, keře i stromy. Děti si měly možnost vyzkoušet střelbu z luku. Plní zážitků a obohaceni poznatky jsme se vrátili do mateřské školy.

**Hana Čvelíková a Yvona Šimoníková,
foto Šárka Hornáková,
učitelky MŠ**

Ze Základní školy v Tupesích

Je tady období, na které se naše děti těší nejvíce – prázdniny. Pro pedagogy je to doba bilancování. Hodnotí, co se jim v uplynulém školním roce povedlo, co je třeba zlepšit nebo změnit. Nejinak je tomu i na ZŠ v Tupesích.

Myslím, že za úspěch lze považovat velice slušné výsledky našich žáků při přijímacích zkouškách na střední školy. Na prestižní gymnázium v Uherském Hradišti se dostaly 4 žákyně, 9 děvčat a chlapců nastoupí na kvalitní střední školy, 4 žáci na učební obory s maturitou a zbývajících pět na zajímavé učební obory. Kromě chytrých a pracovitých dětí stojí za tímto úspěchem i dobrá práce tupeských pedagogů a také to, že v méně početných třídách se učitel může žákovi věnovat podstatně více než na

velkých školách, kde počty žáků ve třídách mnohdy přesahují třicetku.

Rád bych připomněl, že škola pořádá řadu akcí. Z neúspěšnějších je třeba jmenovat - školu v přírodě, tradiční výlet osmáků na Slovensko, Májový turnaj v přehazované nebo exkurzi do koncentračního tábora v Osvětimi. Ve spolupráci s obcí připravili naši učitelé také spoustu akcí navštěvovaných širokou veřejností. Největší ohlas měly Velikonoční dílničky a kulturní vystoupení ke Dni matek.

A co nás čeká v novém školním roce? O všem, co se týká naší školy, si budou moci zájemci počíst na nových, podrobnějších a atraktivnějších internetových stránkách. Na děti bude od září čekat spousta kroužků. Rozšířená bude zejména nabídka těch jazykových. Budou

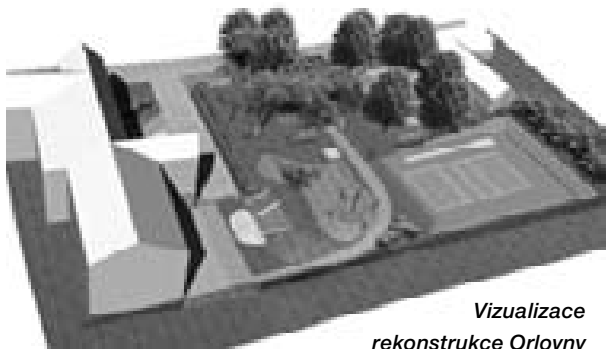

se moci rozhodnout mezi angličtinou, francouzštinou a němčinou.

Chcete hovořit s některým z vyučujících i mimo rodičovské schůzky? Stejně jako letos tak i v příštím školním roce to nebude problém, protože hodláme zachovat tzv. rodičovské středy, během kterých budete mít jistotu, že ve škole zastihnete všechny učitele. Všichni si uvědomujeme, že dobrá spolupráce mezi rodiči a školou je v důsledku nejprospěšnější právě našim dětem.

Kdykoliv jste v naší škole vítáni se svými nápady, názory a připomínkami. Těším se na další spolupráci.

Mgr. Štěpán Kubiš, ředitel školy

Vizualizace rekonstrukce Orlovny

Škola, to není jenom šprtání

Jednoho březnového dne nás doma překvapila parta holek a prý chtějí vědět něco více o fašaňku, hodech a jiných tradicích, které se v Tupesích dodržují. Popovídali jsme si, zasmáli jsme se, probrali fotky a holky si něco natočily i na videozáznam. Proč to všechno? Čtete dál...

Můžete se nám představit?

Jsme čtyřka vycházejících devátaček- Lucika Chmelová, Klára Sedláčková, Pavlína Sedláčková a Lucka Kedroňová.

Proč jste se o toto všechno zajímaly?

Moc se o tom neví, ale naše škola spolupracuje se základní školou ve Starém Městě. Žáci deváté třídy se rozdělí do skupin, vytvoří projekty na různá témata a ty nejlepší pak prezentujeme právě na Oborových dnech ve Starém Městě.

Jak jste přišly na téma tradice v Tupesích?

Měli jsme doporučená témata od učitelů, ale žádné nás moc nezaujalo. A jelikož máme všechny blízko k lidovým tradicím v Tupesích, tak nás napadly hody a fašaňk. Další témata byla např. hrad Buchlov, zámek Buchlovice, významné osobnosti Tupes aj...

K čemu byl tento projekt určen?

Projekt byl určen především k tomu, abychom dovedli pracovat ve skupině a dokázali svoji práci prezentovat...nutno podotknout, že s tím mívá spousta žáků problém.

Při oborových dnech je nutné nějak diváka zaujmout. K tomu jsme využily kroje, které jsme si zapůjčily od Tupeských parádnic. A také jsme svoji práci zpestřily tupeskými lidovými písničkami. Doufáme, že jsme se líbily.

Které zvyky vás zaujaly nejvíce?

Jelikož se těchto tradic účastníme, už nás nic nepřekvapilo, ale o to víc jsme si tu prezentaci užily a těšime se na další hody i fašaňk.

Jaký měl projekt smysl?

Co vám to přineslo?

Tak určitě jsme si z něj odnesly spoustu zajímavých zážitků a myslíme, že právě Oborové dny jsou důležitým bodem při cestě devátou třídou...

Co pro vás znamená fašaňk, hody, kroje, lidové tradice? Jak je vnímáte?

Už jako malé jsme pokukovaly po krojovaných párech a přály se někdy obléct do kroje a jít za zvuku lidových písniček v průvodu...Ale hlavně poznáte spoustu nových lidí a užijete si hromadu srandy...

Jaký byl nejzajímavější moment vaší práce?

Tak tolik zážitků se asi do jednoho odstavce nevejde. Ale každopádně budeme v dobrem vzpomínat nejen na oborové dny, ale na celou základní školu.....

Je to možná k nevíře, ale už teď se nám stýská.

Protože už z naší školy vycházíte, přejí vám, ať Tupesy a jejich tradice zůstanou ve vašem srdci a rádi se k nim vracíte. Hodně štěstí na další cestě životem...

G. Marková

Jak na BRKO v Tupesích???

krátká zpráva o velkém problému

O problematice Biologického Rozložitelného Komunálního Odpadu (BRKO) jsme rozsáhle psali již v zimním čísle letošního zpravodaje. Pouze zrekapituluji, že do tohoto odpadu patří veškeré zbytky z údržby travních ploch, zahrádek, dřevní štěpka, listí, zbytky ovoce, zbytky zeleniny a ovoce vzniklé v domácnosti.

Obec Tupesy připravila a podala do operačního programu Životní prostředí komplexní projekt na řešení odpadového hospodářství v obci. Projekt je podporován Evropskou unií prostřednictvím Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Náš projekt byl po vyhodnocení hodnotitelskou komisí úspěšný. Aktuálně připravujeme následující výběrová řízení:

- nákup kompostérů celkem 200ks kompostérů (velikost 700 a 900l). Zájemci je dostanou zdarma, pravděpodobně v průběhu srpna-září

- výstavba a vybavení nových sběrných míst na separovaný odpad

- výstavba komunitní kompostárny (bude realizována za laskavého svolení a díky spolupráci s Agro Zlechov v prostorách polního hnojiště na Rákoši)

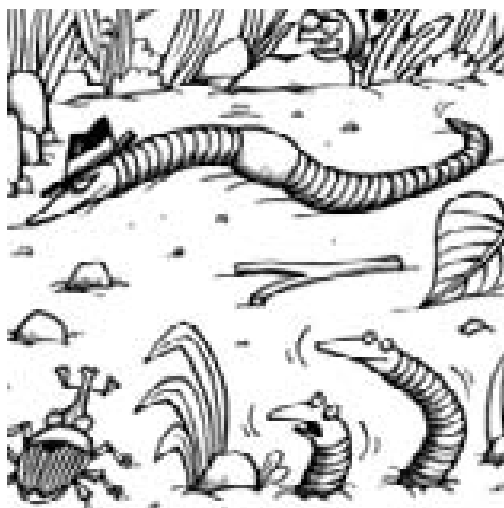
- nákup komunální techniky pro údržbu zeleně a provoz komunální kompostárny.

Do kompostárny bude možno přivážet trávu a jiný organický materiál rostlinného původu od všech občanů obce. Bude to jednodušší než na Křížné cesty.

Drtič větví, který zakoupíme, umožní rychlé drcení větví až do průměru 110mm. Věříme, že to bude vítaný pomocník pro všechny sadaře a zahradníky v obci.

Podle praktické zkušenosti i detailního zkoumání je podíl biologického odpadu, který skončí v běžné popelnici, až 40% (i když by nemusel a podle stávajícího zákona ani neměl). V obci Tupesy připadlo za rok 2008 na jednoho obyvatele 222 kg odpadů. Pokud by se skutečně podařilo 40% z tohoto objemu vytrídít a získat z tohoto množství kvalitní humus pro další použití, znamenalo by to nemalou úsporu peněz každého z nás. Další úsporou jsou nespálené

pohonné hmoty, protože se odpad nebude převážet a především i z našeho odpadu „někde, někomu jinému“ za humnem roste nemalá hora z odpadu. Je zcela zřejmé, že v průběhu času, kdy se ceny za uložení odpadu budou neustále zvyšovat, bude vzrůstat i cena za vývoz popelnic. Je potom otázkou, zda by ti, kteří prokazatelně kompostují a do systému tímto odpadem nepříspějí, neměli platit jinou částku než ti, kteří odpad tímto způsobem netřídí.

To je teď velký podnikatel, dal se na kompostování...

Pokud se chcete i vy zapojit do tohoto projektu, kdy můžete dostat zdarma dlouhodobě zapůjčen kompostér, obraťte se na obecní úřad s níže uvedenou žádostí. Svůj zájem můžete nahlásit přímo na obecní úřad nebo telefonicky na tel. 572597115, popř. e-mailem na adresu info@tupesy.cz. Sdělte, prosím, zda máte zájem o kompostér 900l nebo 700 l. K odpovědi můžete využít také tento odpovědní lístek. Předpokládáme, že v případě velkého zájmu budeme uspokojovat zájemce v pořadí, ve kterém nás budou kontaktovat.

Počet dosud evidovaných žádostí je cca 80 a stále je dostatek na uspokojení požadavků

Výhody kompostování v kompostéru:

Ukládání bioodpadu na skládky omezuje zákon. Bioodpad na skládkách hnilé, zapáchá a tvoří skleníkové plyny (metan). Při kompostování tyto plyny nevznikají.

Kompostováním navracíme do půdy organickou hmotu a humus, které v ní dlouhodobě ubývají. Tím se snižuje zádržnost živin a vody v půdě, dochází k jejich vyplavování a místo luk nám kvetou rybníky a jezera.

Více informací o kompostování je možné nalézt na <http://www.biosance.cz/>

OV

DOTAZNÍK

Vážení spoluobčané,

máte zájem zapojit se do připravovaného projektu třídění tzv. bioodpadu a jste ochotni třídít bioodpad (tzn. veškeré zbytky ze zahrady a z kuchyně - s výjimkou masa, kostí a rostlinných a živočišných tuků) a tím odstranit ze směsného odpadu významnou složku a aktivně se tak podílet na zlepšení životního prostředí a snížení ceny za komunální odpad? Jste ochotni zbytečně nevyvážet posekanou trávu a na podzim listí do sběrného dvora a předejít tak dalšímu znečištění životního prostředí vaší jízdou autem tam a zpět?

Podmínky zápůjčky:

- Zapůjčení rychlokompostéru zdarma.
- Dodržování třídicí kázně, rychlokompostér bude umístěn na vlastním pozemku.
- Udržování rychlokompostéru v co možná nejlepším stavu.
- V případě, že obec bude úspěšná v dotačním titulu a dostanete rychlokompostér zapůjčit zdarma, bude s vámi o výše uvedeném z důvodů podmínek dotačního titulu uzavřena smlouva mezi Vámi a obcí Tupesy.

Mám zájem o dlouhodobé zapůjčení kompostéru

(platnou odpověď zakroužkujte)

1000l

700l

Jméno a příjmení:

Adresa trvalého bydliště:

Počet členů domácnosti:

Telefon:

Další spojení e-mail apod.

Podpis

Dotazník v případě vašeho zájmu vraťte co nejdříve na obecní úřad. Vyplněným dotazníkem nevzniká právní nárok na zapůjčení kompostéru.

Zahrádkářský svaz informuje

Vážení občané,

ač se nám to nezdá, blíží se začátek sběru letního ovoce. Moudrá matka příroda nám již naznačuje, že po loňské slabší úrodě nám letos chce vše vynahradit. Modré ovoce je krásně nasazené, o třešně již teď soupeříme se známými opeřenci a meruňky a broskve se pod tíhou ovoce jen prohýbají.

Samozřejmě u všech druhů ovoce dáme přednost přímému konzumu a zavařování. Co však s přebytky, kterých letos jistě bude hodně?

Připravte si čisté kvasné kádě a jiné nádoby, do kterých pokud možno jednorázově natrháte či nasbíráte vyzrálé či přezrálé (ne nahnilé!) ovoce, které rozdělíme dle dozrání na letní kvasy, středně zralé kvasy a pozdější kvasy s vyso-

kým přírodním cukrem a zralým buketem. Vhodné je všechny kvasy ošetřit dle níže uvedeného desatera.

S kvasy takto Vámi tradičně připravenými, či nově s použitím kvasinek a enzymů, Vás i z okolních vesnic rádi přivítáme v tupeské pálenici, v areálu zemědělského družstva vedle hřiště TJ Tupesy.

Předpokládané zahájení bude včas oznámeno. Předběžné nezávazné přihlášky si můžete připravovat již teď k odevzdání na OÚ v Tupesích.

Na spolupráci s Vámi se těší Stanislav Švec (pracovník pálenice) a Český zahrádkářský svaz ZO Tupesy.

Desatero pro pěstitelské pálení – R. Jelínek

- Nejdůležitější podmínkou kvalitního destilátu je kvalitní, zdravé, plně vyzrálé i přezrálé ovoce. Nezralé, shnilé, potlučené nebo jinak poškozené ovoce do kvasu nepatří. Ze špatného ovoce dobrého nenateče.

- Pro aromatický destilát plné chuti je dobré vybírat odrůdy vhodné na výrobu destilátů (ze švestek odrůdy pravé, z hrušek Wiliamsova, z jablek Jadernička, z třešní pozdní tmavé odrůdy, z meruněk Velkopavlovická). Pokud již máte ovoce na zahradě a odrůdy nelze nijak ovlivnit, je důležité dodržet podmínky dle bodu č.1. Zpracovatelné je každé zdravé a zralé ovoce.

- Při přípravě kvasu je nutné ovoce roztřídit, odstopkovat a odstranit všechny zelené a shnilé části a pak ovoce dobře rozmělnit na mlýnku nebo alespoň ručně. Rozmělněné ovoce lépe a hlouběji prokvasí. Míchání kvasů je možné na počátku kvašení první tři dny. Po vytvoření celistvé vrstvy (tzv. deky) je míchání škodlivé.

- U peckového ovoce je vhodné meruňky úplně a švestky alespoň částečně odpeckovat, aby vynikla přirozená chuť a vůně ovoce. Pecka dodává těmto destilátům hořkomandlovou příchut, která je do určité míry žádoucí, ale nesmí překrývat chuť původního ovoce. V žádném případě nedrťte pecky a nepřidávejte jádra do kvasu, obsahují látky nevhodné pro destilát.

- Nebát se použít při kvašení nových věcí jako kvasinky, enzymy, živiny nebo kyselinu. Vše jmenované má své opodstatnění a zvyšuje kvalitu i výtěžnost. Při aplikaci postupujte dle návodů na zakoupených preparátech nebo rad profesionálů.

- Pro umístění nádob, ve kterých probíhá kvašení, je nejlepší chladnější, dobře větraná místnost tak, aby celý proces kvašení probíhal pomalu a aby došlo k co nejlubšímu prokvašení ovocného kvasu a k vytvoření harmonického, plně vyzrálého kvasu. Teplota kvašení by neměla překročit 18°C, aby nedošlo ke ztrátě aromatických látek. Hotový kvas lze poznat podle zbytkového cukru, obsahu alkoholu a zkušenější i podle chuti.

- Destilovat pomaleji a za asistence profesionála, aby došlo ke správnému oddělení úkapů a dokapů do jádra. Nezkracovat oddělování úkapů (hrozí nebezpečí většího podílu metanolu) a nepřetahovat dokapy (hrozí, že místo lahodného destilátu budeme mít kyselou vodu – a těch pár litrů přece za to nestojí).

- Hotový destilát ředit pouze vhodnou dostatečně měkkou vodou, aby nedošlo k vysrážení nevhodných látek z tvrdé vody. Lihovitost závisí na zvyklostech každého pěstitelce, ale pokud mají být zachované charakteristické aromatické a chuťové vlastnosti původního ovoce v destilátu, je lepší dodržet max. sílu destilátu 50% obj. alkoholu.

- Hotový destilát si zaslouží minimálně 2 měsíce klidu, aby došlo k alespoň základnímu ustálení jeho aroma a chuti. Ihned po destilaci je dobré nechat destilát den až dva dny odvětrat a teprve

poté uzavřít do demižonů nebo lahví.

- Destilát konzumovat při teplotě kolem 15°C ze správných skleniček tak, aby vyniklo jeho aroma a po napití i chuť. Podchlazený destilát ztrácí aroma a částečně i chuť a to je škoda.

Na závěr nezbyvá než připomenout: „Pijeme proto, abychom povznegli svého ducha a ne abychom upadli.“

Vzpomínky na fašaňk

Sobotní fašaňkový rej probíhal v Tupeších přes den a pokračoval až do noci. V hospodě u p.Šatného uspořádal Slováký krúžek Tupešy besedu u cimbálu. Tu otevřely Tupešské parádnice, když se na chvíli proměnily v malé „školkařky“ a předvedly i s paní učitelkou tanečky a říkanky ze svého dětství. Poté parket rozvířili mladí členové Kunovjanu, kteří oprášili své oblíbené

né cikánské tance a roztleskali obecenstvo. Úspěch měly i místní holky, slečny a dámy, které se chopily šavlí a vysekly ryze mužské „Podšable“.

Během večera byla představena originální nástěnná plastika Tupešská Entropa aneb Hovnovedění, která aktuálně a s trochou nadsázky zachytila společný projekt čističky odpadních vod pro Břestek, Tupešy a Zlechov. K tanci i poslechu hrála CM Hora a protože asi zařadila jen málo odpočinku, basa to nevydržela a před půlnocí vydechla naposledy. Členové SKRUŽ se s ní rozloučili po svém.

O občerstvení během večera se postaralo místní o.s. Ruddy truck team, které dodalo čerstvou zabijačku a vlastně i všichni ti občané, kteří během dne přispěli vajíčky, špekem a klobáskami. Poděkování patří také všem, kteří zacinkali popř. zašustili finanční částkou

do kasičky. Vybrané peníze budou využity na další společné akce pro děti i dospělé.

Leoš Marek, radosta SKRUŽ Tupešy

A pro ty, kteří se do hospody nevešli, tu máme malou ukázkou lidové fašaňkové múdrosti...

*Divili se myslivci,
kam jim mizí zajáci.
Do tomboly bylo třeba,
vystavit je jako chleba.
Netušili panáčkové,
že i v Praze plesají
a všichni ti zajíčkové
pod Trumpovou klesají.*

*Je nás mnoho v Evropě,
už nám na to přišli,
utahnem jim kohoutky,
aby tak tak vyšli.*

*Válka není moderní,
potřebujem zřídnout,
proto nikde není chuť,
na to dneska vlítnout.*

*V lese dřeva fůra,
nakoupíme kamen,
ještě chvíli holomráz,
bude po nás amen.*

*Policajti mají zátah,
celostátní pátrání,
vyhlásili rychle poplach
a rozjeli hledání.*

*Pročesali louky, lesy
i náš místní járek,
hulákali – Kde si? Kde si?
Hledá sa tupešský stárek!*

*Dal bych na to tisícovku,
máme novou cimbálovou,
Juru, Romču, Čevelu,
joj, to máme kapelu.
Hrajou rychle, pomalu,
na husle aj kytaru.
Zahrajou aj besedu,
zkoušky majou ve středu.
Hospodské to nervy ničí,
budou hrát aj v zahraničí.*

*Cikrt kecá v televizi,
u malého stolečku,
prý máš skočit do Moravy,
když ti zjistí horečku.
Léčit se to nevyplatí,
v lékárnách sou řady,
ten kdo nerad přes pult platí,
neobstojí tady.*

*Třicet korun sem i tam,
ještěže mám dobrý plán.*

*Jestli v krku zabolí,
uvařím si brambory.*

*Na krk si je uvázu
a stonat si zakážu.*

*Hledáš prácu? Nové místo?
Poradím ti, běž na jisto.
Na smeťáku je teď konkurz,*

*berou nové tváře,
vybírají schopné lidi,
dělat popeláře.
Tento poměr perspektivní,
zdá se nekonečný,
bordel byl a je a bude
v naší zemi věčný.*

*Smrady a čmoudy letí z komína,
dýmí celá dědina.*

*Vzpomněl sem si na lásku,
mamu vzal na procházku.*

*Prošli sme kouřem,
zrychlili krok,*

*na hlavu padal nám
tupeský smog.*

*Stoším se, mrknu,
kdo ide za nama,
mama byla černá jak Obama.*

...a příště přijďte i vy! Fašaňk bude již brzy
- 13. února 2010.

Slováký krúžek - SKRUŽ

Sbor dobrovolných hasičů

Vážení občané,
rádi bychom se s Vámi podělili o pár střípků z činnosti našeho Sboru dobrovolných hasičů v Tupesích.

Jako vždy jsme poslední únorovou sobotu uspořádali „Pochod za Pavlem“, kterého se zúčastnilo na 65 občanů.

Koncem března jsme si ve skladu ministerstva vnitra ve Vizovicích odebrali pět ochranných kompletů a pět párů bot, jež dostávala každá zásahová jednotka zařazená do kategorie JPO V., která si o ně požádala. Komplety jsou pořízeny z finančních prostředků státního rozpočtu ČR. Celková cena tohoto vybavení je 43 000,- Kč.

V polovině dubna nám přestalo fungovat vstříkovací čerpadlo na zásahovém automobilu. Tato neplánovaná investice nám ubrala z rozpočtu 8 000,- Kč.

30. dubna jsme se postarali o stavění máje. K tradičnímu doprovodnému programu patří koncert dechové hudby Buchlovjané, vystoupení Tupeských parádnic, kladení věnců za doprovodu naživo zazpívané hymny ČR, jízda hasičským autem a koňským povozem a občerstvení. Hlasy z řad občanů tuto akci velmi kladně hodnotily.

4. května převzal p. Alois Štolfa pamětní medaili za dlouholetou a obětavou práci ve Sboru dobrovolných hasičů z rukou hejtmana Zlínského kraje MVDr. Stanislava Mišáka. Tuto medaili může získat

jen několik málo vybraných jedinců.

17. května se konala okrsková soutěž na Salaši. Velehradský okrsek čítá čtyři sbory: Modrá, Salaš, Velehrad, Tupesy. Na této soutěži se obě naše družstva mužů i žen umístila na 1. místě.

Závěrem bychom chtěli pozvat všechny příznivce na Velkou cenu okresu Uherské Hradiště v požárním sportu.

	Datum	Místo konání	Čas
1.	28. 6.	Dolní Němčí	14,00
2.	5. 7.	Častkov	14,00
3.	19. 7.	Tučapy	14,00
4.	26. 7.	Kněžpole	14,00
5.	2. 8.	Březolupy	14,00
6.	9. 8.	Vesky	14,00
7.	15. 8.	Košíky	14,00
8.	16. 8.	Drslavice	14,00
9.	23. 8.	Kunovice	14,00
10.	30. 8.	Staré Město	14,00
11.	5. 9.	Salaš	14,00

Za výbor SDH Pavel Churý, starosta SDH Tupesy

Výročí Sboru dobrovolných hasičů

V příštím roce oslaví Sbor dobrovolných hasičů v Tupesích významné výročí 120 let od svého založení. U příležitosti zahájení příprav na oslavu tohoto výročí krátce zavzpomínal nejstarší člen sboru a nejstarší občan obce pan Alois Štolfa.

Vážení přátelé,

Sbor dobrovolných hasičů byl založen 26.června roku 1890 v Tupesích.

Obec Tupesy v tehdejší době byla skromná, chaloupky byly více hlíněné, ale byly olíčené vápnem a podrovnány natřeno na modro. Přesto občané byli spokojeni.

Domy byly kryty slaměnou střechou, zvanou došky. Nepozorností občanů docházelo k častým požárům, kdy rázem shořelo několik domů a stodol celoroční úrody. Proto se snažili tomu zabránit a sešli se v hostinci u Zlaté Orlice u p. Karla Bursíka a založili první hasičský sbor. Hlavním propagátorem této myšlenky byl p. nadeučitel Martin Vymazal, který se stal

předsedou, Karel Bursík velitelem a Josef Králík jednatelem a dalších 22 nadšenců.

To byli začátky sboru dobrovolných hasičů v Tupesích. Od té doby se několikrát vystřídal vedení sboru a vždy v dobrém úmyslu, aby pokračovali ve šlépějích otců, kteří si dali do vínku heslo „Bohu ku cti, bližnímu ku pomoci a vlasti ku prospěchu“.

V této tradici s touto myšlenkou pokračovali další generace pod vedením Cyrila Belanta, Jana Varmuži, Františka Kunerta, Aloise Štolfy, Cyrila Martykána a dnešní generace pod vedením Pavla Churého a jeho výboru. Jednota dnes čítá 40 členů, mužů i žen, kteří navštěvují soutěže s dobrými výsledky. Naše obec může

být hrdá, že má v obci takovou složku pro pomoc občanům.

Taky hasiči po stránce kultury se každoročně účastní kladení věnců k pomníkům padlých dvou světových válek, pro občany ukázkou stavění máje, různým občerstvením a pro malou drobotinu povozením v hasičském voze i koňmi a v neposlední řadě zábavy opékání špekáčků u táborového ohně, na což se všichni celoročně těší.

Tak vše vidí nejstarší občan a člen hasičů Alois Štolfa.

Proto na příště na shledanou!

Několik slov k migraci obyvatel v obci

V poslední době je stále častěji vyslovována věta: „Kdo to je? To není tupeské jméno. Kde bydlí?“ A rovněž pravidelně se v našich schránkách objevují letáčky, se kterými se zájemci snaží v naší obci koupit dům či stavební pozemek. Zájem o bydlení v Tupesích je potěšitelný, protože souvisí s dalším budoucím vývojem naší obce. Zájem vzbuzuje s určitostí nejen klimatická poloha obce, ale

i společenská vybavenost a dostupnost městských center. Tento trend sledujeme již více jak desítku let, a proto nová příjmení, noví spoluobčané. Je třeba připomenout, že: „... nic nového pod sluncem...“.

Jestliže v publikaci Z historie obce Tupesy na stranách 24-25 a pak stranách 30-41 sledujeme naše předky a obyvatele naší obce v letech 1657, zjistíme jen 6 příjmení ze všech tehdejších obyvatel, která se v obci vyskytují i v současnosti. O sto let později, v roce 1775, bylo v obci 157 popisných čísel, ale jen 29 shodných příjmení s dnešními. V roce 1820 měla obec již 178 popisných čísel a shodných příjmení s dnešními bylo již 81, tj. něco přes 45 %. Nejvíce se vyskytovalo příjmení Tománek, Králík, Maňásek.

Po roce 1945 zmizela z obce /přestěhování nebo úmrtím/ příjmení jako: Číž, Lukůvka, Husařík, Verbík, Zemánek, Vymětalík, Škubník, Knesl, Pecen, Hábl, Cileček, Sofka, Sláma, Nemrava a další příjmení. Naopak se v současnosti vyskytují zcela nová příjmení, která v obci nikdy v minulosti nebyla.

V současné době bylo obecním úřadem přiděleno 460 popisných čísel. Číselná řada je však neúplná, protože některá popisná

čísla zanikla zbouráním domů a celá řada z nich nebyla doposud přidělena /jedná se o menší popisná čísla/. Za poslední půlstoletí bylo zbouráno 30 domů a usedlostí, 32 domů je v současné době neobydleno, kolem desítky domů slouží k rekreačním účelům. Tedy shrnuto: v číselné řadě jednotlivých domů schází 51 čísel, tedy je číselováno 409 domů.

Starousedlíkům neuniknou změny jednotlivých částí obce, které vznikají bouráním a novou výstavbou. Ne nadarmo platí přísloví: „Kdyby se probudil některý z našich dřívějších občanů, nepozná vlastní dům, natož vesnici!“ Zbouráním pěti domů v řadě v zatáčce ke Břestku a výstavbou nových domů vznikla úplně jiná prostorová situace oproti ještě nedávné době. Podobná situace je v části obce Na Kopečku, v Souhradech, Za chaloupkami. Ještě před patnácti lety nebylo myslitelné stavět rodinné domky při horní silnici ve směru na Zlechov. V současné době výstavba již téměř spojila obě obce Tupesy-Zlechov.

Čas neúprosně kráčí jen dopředu, jedni odcházejí, jiní přicházejí, mění se lidé, mění se i prostředí, ve kterém žijeme. Pokud jen k dobrému – pak je to určitě ku prospěchu.

František Mikula, kronikář obce

Poznámka: Všem, které zajímá historie obce a doposud nemají knihu Z historie obce Tupesy /vydání 2007/, doporučuji její zakoupení na obecním úřadě. Tato publikace nejpodrobněji zaznamenává historii a vývoj naší obce. Je průvodcem staletími od velkomoravských dob až do dnešních dnů. Publikace má 390 stran, je doplněna 65 fotografiemi, slovníkem tupeského nářečí. Obecní úřad v Tupesích ji prodává za 110.- Kč.

Princezna Parádnic

Žila byla v jednom malinkém království velice krásná princezna. Byla tak krásná, že se na ni lidé z blízkého okolí jezdili často dívat. Ale i naše princezna měla mouchy, byla velice marnivá. Nestačilo jí, že má truhličku plnou krásných šperků. Pořád si musela kupovat další a další. A aby toho nebylo dost, ona se svou krásou strašně ráda chlubila. Často jezdila i do jiných království a chvástala se tím, jak je hezká a co všechno umí.

Za poslední půlrok se utrhla z řetězu na královském fašaňku, stihla uspořádat výstavu krojových panenek, na které si i békla. Svedla souboj s konkurenční Morenou, která po své porážce skončila dokonce v potoce. Další aférou naší krasavice bylo, když zpívala u švarného šohaja Jožky Lesy. Přes velikonoční svátky, kdy má každá slušná dívka čekat na výprask doma, ujela k přespolním do Buchlovic a tam zpívala a juchala až haňba. V mylné představě o svém umu se vrhla do viru tance a při stavění královské májky marně vábila místní obyvatelstvo. Ve snaze utéct před tupeskými paparazzi odcestovala do zahraničí, aby i v Piešťanech (na betónu, který znamená svět) dokázala, že i v Tupesách máme unikáty. Pro větší medializaci se nechala nahrát Filipem Mackem, aby mohla být vpuštěna do éteru na rádiu Brno. Dokonce se ta naše nestoudnice proménádovala na molu ve spodním prádle, na

kterém si také trochu kdákla.

Při svém hledání krásného prince se naučila spoustu nových vábivých songů a chystá se ke studiu dalších mnohem vábivějších. Všechny své tajné zbraně plánuje využít v září při diplomatické cestě do Polešovic i na Slavnostech vína v Uherském Hradišti.

Všecky nešvary aj švary Tupeskej parádnice zaznamenala

Veronika Vránová

**Tupeské dívky a ženy hledají ochotnou
cvičitelku na pohybové cvičení – aerobic apod.
Více informací předáme na obecním úřadu.**

**Nabízíme velkou tělocvičnu (vytápěnou i v zimě - 😊)
a nespočítaně vděčných zájemkyň o sportovní pohyb.**

Rady seniorům

Vážení seniři,

ač je pro vás v tomto věku na prvním místě zdraví, jsou i jiné priority, o které je nutné dbát a chránit si je, a to je vaše bezpečí a majetek. Pamatujte si, že nikdy v životě vám nikdo nedal nic zadarmo a pokud myslíte, že se doba natolik změnila nebo že se na vás usmálo štěstí, opak je pravdou. Podomní prodejci vás spíše chtějí napálit a prodat vám předražené nekvalitní zboží, ač se vám může zdát, že se jedná o výhodnou koupi. I na první pohled sympatický člověk nemusí mít vždy dobré úmysly a pokud vás někdo oslovuje jménem, ještě to neznamená, že vás zná. Mohl si je třeba přečíst na štítku u dveří. Jak vám také může někdo namluvit, že jste vyhráli, když jste třeba nikde nesoutěžili či nesázeli? V situaci, kdy je vám tvrzeno, že jste vyhráli třeba dva tisíce korun a je vám předávána pětitisícová bankovka s tím, že jim máte tři tisíce korun vrátit, to zpravidla skončí tak, že dotyčné osobě či osobám prozradíte úkryt svých peněz a po jejich odchodu zjistíte, že nemáte ani zmíněné dva tisíce korun, ale ani svůj důchod či další úspory. Stalo se vám někdy dříve, že by k vám přišel nějaký pracovník od plynáren, od elektriky či vody s tím, že jde provádět odpočet z hodin a současně vám nese přeplatek? Jak může znát výši přeplatku, když jde teprve provádět odpočet? Pak se již situace odehrává stejně jako v případě, kdy vám kdosi nese neexistující výhru. Kdyby si tuto skutečnost uvědomila seniorka, řekne jí třeba Anna, když k ní zahraničním vozem přijely dvě osoby, muž a žena, údajně odečítat elektriku a vyplatit přeplatek ve výši dva tisíce korun, samozřejmě pětitisícovkou, nemusela tak přijít o své stotisícové úspory. Pro klid a vaše bezpečí doporučujeme pořídit si na

dveře bytu panoramatické kukátko a pojistný řetěz. Máte tak zajištěno relativní bezpečí, neboť některé záležitosti můžete vyřídit „mezi dveřmi“ a ještě před otevřením dveří vidíte, kdo vás chce navštívit. Je také vhodné na dveře umístit jmenovku v množném čísle, např. Novákoví. Nebude alespoň zřejmé, že v bytě žijete sám či sama. Je vhodné pořídit si spínací zařízení, které samo v určenou dobu rozsvítí a zhasne světlo či televizi. Vyvoláte tak pocit, např. ve zlodějích, že jste doma, i když tomu tak nebude.

A nyní patnáctero nejzákladnějších rad, jak se chovat bezpečně doma i na ulici a jak chránit svůj majetek:

1. Nikdy neotvírejte automaticky dveře, nevíte-li, kdo je za dveřmi.
2. Do bytu vpustte jen ty osoby, které dobře znáte nebo se vám důvěryhodně prokáží a sdělí vám, proč přicházejí.
3. Nevěřte každému, kdo vás za dveřmi požádá o pomoc, např. o možnost si zatelefonovat, pomoc při nevolnosti či předání zásilky pro vašeho souseda. Situaci můžete vyřešit, aniž byste otvírali dveře. Pomoc zprostředkujete např. přivoláním souseda, sanitky a podobně. Za tím účelem mějte důležitá telefonní čísla na dobře viditelném místě.
4. Zamykejte hlavní vchodové dveře, a pokud bydlíte v přízemním rodinném domku, nezapomínejte zavírat okna, a to i v případě, že jdete jen na nákup. Byt zamykejte, i když jdete třeba jenom k sousedce, do sklepa nebo s odpadky.
5. Při vstupu do domu buďte pozorní a nepouštějte dovnitř nikoho neznámého.
6. Udržujte dobré sousedské vztahy, protože v případě potřeby může být tato pomoc

nejrychlejší. Je vhodné mít jejich číslo telefonu.

7. Čekáte-li příchod cizího člověka, např. na váš inzerát, požádejte někoho z přátel, aby byl s vámi doma.

8. Nebudte důvěřiví k různým podomním prodejčům. Nikdy cizí osoby nepouštějte do bytu, jste-li sami.

9. Nemějte doma více peněz v hotovosti nebo velmi cenné věci, pokud nevládníte dobrý trezor, a u sebe noste jen nezbytnou hotovost. Na svou peněženku buďte ostražití a nikdy ji nenechávejte navrchu nákupní tašky či kabelky. Nikdy se před nikým nechlubte svým majetkem, ani tím, kolik máte peněz.

10. Nepůjčujte peníze cizím lidem a nedávejte ani žádné zálohy osobám, které opravdu dobře neznáte.

11. Na ulici nikdy nenechávejte doklady, peníze, klíče a cennosti bez dozoru. Neodkládejte je s oděvem v šatně, u lékaře, v restauraci, na úřadech, v prodejně atd.

12. Věnujte velkou pozornost své tašce či kabelce, zvláště v hromadných dopravních prostředcích, nákupních centrech a všude tam, kde je větší počet lidí.

13. Nechodte blízko okraje vozovky a s taškou směrem do silnice, protože by vám ji někdo mohl vytrhnout a odcizit, a to právě z projíždějícího vozidla.

14. Nepřijímejte nabízený doprovod nebo odvoz od lidí, které neznáte.

15. V případě jakýchkoliv potíží uvedeného rázu, které se týkají vás, nebo i sousedů volejte ihned linku tísňového volání tel. 112.

Otištěno s laskavým svolením Města Kunovice ze zpravodaje Kunovjan

Módní přehlídka

Klub žen v Tupesích pořádal již třetí ročník módní přehlídky, který byl obohacen o panskou módu p. Krškové. I letos se vydařilo počasí a tak si návštěvníci mohli prohlédnout krásné modely pro ženy z dílny Markéty Hubíkové salon Madame a punc elegance doplnily modely z kůže p. Křivové.

Všechny předváděné modely můžete zakoupit v prodejnách:

Salon Madame p. Hubíková - v pasáži hotelu Slunce.

Salon Relax p. Kršková - Hradební /naproti tržnici/

Prodejna kůže p. Křivová - Staré Město Huštěnovská /naproti poště/.

O květinovou výzdobu se postarala prodejna **H-květiny** p. Hubíková, ul. Sloupského.

A velký dík patří **Salonu Valentýn** p. Mikulové, která se pravidelně stará o krásu našich modelek.

Díky všem a za rok se těšíme na další ročník.
Jana Slováčková - předsedkyně Klubu žen

KULTURA

Září

11. 9-13. 9. 2009 - Slovácké slavnosti vína a otevřených památek. Obec Tupesy se bude účastnit Slavností vína i v letošním roce spolu s mikroregionem Buchlov. Naše stanoviště bude v atriu františkánského kláštera.

Tupeské parádnice a mužský pěvecký sbor Tupešané vystoupí v atriu františkánského kláštera v sobotu 12. září 2009 od 10:30 do 11:00. Dále vystoupí i na stanovišti mikroregionu Staroměstsko pod radnicí.

Upozorňujeme, že příspěvek, který věnuje Nadace Děti-Kultura-Sport na obnovu krojů pro účastníky průvodu, bude letos vázán na počet osob, které nahlásí obecní úřady nejpozději do 10.8.2009. Pokud se budete průvodu účastnit, prosím, nahláste se dostatečně včas na obecním úřadu.

28.9.2009 na svátek svatého Václava předpokládáme uspořádání folklorního odpoledne v Muzeu keramiky.

Říjen

3. 10. 2009 - Vyřezávání dýní

Po loňském úspěchu prvního ročníku vyřezávání dýní akci zopakujeme i v letošním roce.

Termín bude oproti loňskému roku posunut na sobotu 3. 10. 2009.

Doporučujeme věnovat dýním zvýšenou pozornost a starost, aby bylo do čeho vyřezávat -☺.

Pokud se sejde dostatek osvětlených výtvorů, můžeme při prohlídce zhasnout část veřejného osvětlení.

16. 10. - 18. 10. 2009 Slovácké hody s právem - zvou tupeští stárce i Klub žen.

28. 10. 2009 - Tradiční setkání na Brdu

Prosinec

Dovolujeme si připomenout všem hospodyňkám, že alespoň malou část ze svých mnoha druhů vánočního cukroví bude možno opět vystavit a nechat ochutnat na Vánočním zpívání v Muzeu keramiky. Nejúspěšnější recept bude opět otištěn.

Informace o dalších akcích budou průběžně uveřejňovány v místním rozhlase a na webových stránkách obce

OV

At' už vyrazíte na dovolenou na konec světa nebo jen za humna, at' už přijдете po svých nebo se povežete na čemkofi, redakce zpravodaje vám přeje, abyste se zase šťastně vrátili do naší rodné obce jako se to podařilo těmto tupeským svazákům.

Smradávka 1988

Letní soutěž – Co víte o Tupesích?

1. Z kterého roku pochází první zmínka o Tupesích?

- a) 1220
- b) 1320
- c) 1420

2. Kdy byla postavena socha sv. Jana Nepomuckého, která byla nedávno restaurována?

- a) 1135
- b) 1435
- c) 1735

3. Naše obec se v průběhu času jmenovala různě – Tupic, Tupezi, Tupici, Tupicz, Tupiz, Tupec, Tupess, Tupes. V kterém roce byl úředně schválen a potvrzen název obce Tupesy?

- a) 1924
- b) 1944
- c) 1964

4. Kolik občanů Tupes padlo v 1. světové válce?

- a) 13
- b) 33
- c) 53

5. Kdy byl v naší obci založen první fotbalový klub?

- a) 1890
- b) 1910
- c) 1930

6. V kterém roce byla v Tupesích zavedena elektřina?

- a) 1911
- b) 1921
- c) 1931

7. První telefonní spojení bylo v obci instalováno v roce...

- a) 1942
- b) 1952
- c) 1962

8. Kolik domů v Tupesích bylo poškozeno za 2. světové války?

- a) 11
- b) 21
- c) 31

9. A kdy byla naše obec v této válce osvobozena?

- a) 30.4.1945
- b) 1.5.1945
- c) 8.5.1945

10. V kterém roce nás postihlo ničivé sucho a neúroda?

- a) 1927
- b) 1937
- c) 1947

Správné odpovědi můžete zaslat nebo osobně doručit na obecní úřad, budou slosovány a výherce bude zveřejněn v příštím čísle zpravodaje. Tam také najdete správné odpovědi.

Radu a pomoc při orientaci v historii naší obce naleznete v publikacích místního kronikáře

p. Fr. Mikuly, popř. v minulých číslech tupeského zpravodaje.

G.M

TELEFONICKÁ KRIZOVÁ LINKA PRO ZDRAVOTNĚ POSTIŽENÉ

potřebujete pomoc?

nevíte si rady?

zavolejte bezplatnou linku

800 246 642

narodilo se Vám postižené dítě? nevíte si rady? potřebujete se poradit?
nevíte na jakou dávku máte nárok? potřebujete vhodnou kompenzační pomůcku?
potřebujete osobní asistenci? ztratili jste práci?

Provozují:

PROSAZ - Společnost pro sociální rehabilitaci občanů se zdravotním postižením
Kodymova 2526, Praha 5, prosaz@prosaz.cz, IČ: 43005853

www.prosaz.cz

KOSMETIKA - PEDIKÚRA

Od 1. 8. naleznete oblíbený salon kosmetiky a pedikúry na novém místě
– na zdravotním středisku.

Nové prostory budou více vyhovovat nabízeným službám a bude zde také prostor
k parkování. Prostory v budově tělocvičny budou po nezbytné úpravě opět využity
k původnímu účelu - bude zde družina pro děti ze základní školy.

Provozní doba na novém pracovišti

Martina Bábíková - kosmetika

provozní doba:

středa 9 – 17

čtvrtek 9 – 17

Marcela Manová - pedikúra

provozní doba:

středa 9 – 17

čtvrtek dle objednávek

Kadeřnictví

provozní doba – dle dohody

Hodová písnička, vína plná sklenička

Tak jsou tu po roční odmlce zpět. Ach, jak se nám stýskalo. Hodová chasa má konečně své stárky a ti se nenechají zahanbit. S pomocí Klubu žen jsme se vrhli do organizování letošních hodů a jelikož jsme loni svou hodovou energii nemohli využít, tak máme nyní spoustu sil na uspořádání v pravdě „císařských“ hodů. V této době již máme za sebou první hodovou zkoušku, která byla čistě organizačního charakteru. Hodová chasa se dozvěděla, že na třetí neděli říjnovou si nemá nic plánovat, protože letos hody BUDOOU. Také už vědí, že začneme zkoušet koncem srpna nebo začátkem září a že

přesný termín vyhlásí obecní rozhlas. Již víme, že ani letos nezapomeneme na tradiční stmelovací akci ve vinném sklípku, abychom se mohli detailně seznámit s nově příchozími členy chasy.

Nezapomněli jsme ani na naše „guru“. Po mnohaleté praxi a nejlepších doporučeních budou hodovou besedu s námi navčivovat opět manželé Kaňovští, pro které se bude muset hodová chasa donutit chodit včas na zkoušky, pro opozdilce vymyslíme přísný trest (např. plivneme jim do skleničky vína, když se nebudou dívat ☺). Do letošní sobotní besedy na hodové zábavě, bychom rádi zapojili i členy chasy, kteří pobývají v „hodovém důchodu“ – tedy jsou již šťastně ženatí. Touto cestou prosíme zájemce, aby jakmile začne obecní rozhlas hlásat první hodovou zkoušku, přišli mezi nás.

Děvčice mají nyní dva měsíce, aby si našli nejšíkvnějšího šohaja a pánové mají možnost se ucházet o přízeň tupeských či přespolních dam. Prostě tak, aby nás na hody byl pořádný „haflí“. Nic nepotěší oko tupeských tetiček a strýčků tak, jako krásně barevný nazdobený tupeský kroj.

Doufáme, že nám v osudný víkend bude přát počasí, abychom mohli všem v Tupesích dokázat, že tradice slováckých hodů je nesmrtelná.

Krásné léto přeji tupeští stárci
- mladší **Veronika Vránová** a **Pavel Brázdil**
- starší **Monika Bártková** **Libor Vrána**
JUCH !!!!!

Hurá na prázdniny...

Všechny děti z Tupes i z blízkého okolí se mohly rozloučit s letošním školním rokem na akci Hurá na prázdniny, kterou uspořádalo sdružení SKRUŽ 27.června na Orlovně.

O pestrou zábavu se postarali bratři Chabičovští se svou diskotékou a hrami. Již na začátku programu se představili pejskové se svými páničky z klubu Agility Zlechov – psi různých velikostí a ras překonávali za povzbuzování obecenstva dráhu plnou nejrůznějších překážek. Na tanečním parketu se také objevily malé slečny z tanečního kroužku MŠ Tupesy a předvedly své umění stejně jako větší tanečnice ze základní školy. Kromě bohaté tomboly potěšilo děti také počasí, které jim přálo a tak rozehráté tanečnický ochladily jenom nanuky, které se zde rozdávaly.

Dospěláci si také přišli na své. I pro ně bylo nachystáno několik zajímavých cen.

A kdo zrovna neměl výherní vstupenku, mohl ochutnat něco z připraveného občerstvení. Na závěr vzplál ještě táborák a zazněly kytary.

Děkujeme všem, kteří nás podpořili a přispěli ke zdárnému průběhu této akce. A příští rok hurá na nové Orlovně!

Leoš Marek, SKRUŽ Tupesy

DOTACE

Z PROGRAMU LEADER

v letech 2009 -2013

Místní akční skupina Mikroregionu Buchlov
 Občanské sdružení
 Buchlovice 800, 687 08,
 ič:26662698
 tel.:572595120,603251539,724350521
mestys@buchlovice.cz; modra@uh.cz
www.buchlov.cz

Místní akční skupina Mikroregionu Buchlov nabízí podporu pro žadatele o dotaci a vypisuje tyto okruhy podporovaných projektů:

1. Slovácká tradiční řemesla

CO TO JE:

Podpora zakládání podniků a jejich rozvoj
 Zachování a rozvoj tradičních řemesel

NA CO ŽÁDAT:

zachování a udržení místních tradičních řemesel – výroba keramiky, šití krojů... , vytváření odbytové a distribuční sítě, zakládání nových živností a rozvoj existujících mikropodniků včetně nových živností v oblasti výroby a zpracování (mimo zemědělskou)

KDO:

fyzické i právnické osoby, podnikatelé (i bez historie), které splňují podmínky pro zařazení do kategorie mikropodniků, žadatel nesmí být zemědělský podnikatel

KOLIK:

max. 60% dotace

2. Regionální produkce

CO TO JE:

Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům
 Zlepšení zpracování a marketingu surovin a výrobků (popř. produktů)..
 Restrukturalizace a rozvoj technického potenciálu a podpora inovačních procesů.
 Zvýšení konkurenceschopnosti.

NA CO ŽÁDAT:

podpora zpracovatelských podniků, rozvoj nových odbytišť pro zemědělské produkty, marketing zemědělských výrobků, zlepšování kvality výrobků a podpora vývoje nových produktů, postupů a technologií. Podporovány budou podniky se zaměřením na tradiční produkty (např. vinařství apod.) i projekty zčásti zaměřené na podporu cestovního ruchu (ubytování).

KDO:

Zemědělec, výrobce potravin nebo surovin určených pro lidskou spotřebu, který splňuje definici mikro, malého a středního podniku.

KOLIK:

max. 50% dotace

3. Vítejte na Buchlovsku

CO TO JE:

Podpora cestovního ruchu
 Zkvalitňování infrastruktury a poskytovaných služeb návštěvníkům
 Prodloužení pobytu turistů v Buchlovském regionu
 Tvorba nových pracovních příležitostí v oblasti služeb cestovního ruchu

NA CO ŽÁDAT:

Na aktivity v cestovním ruchu, zejména využití potenciálu zemědělských farem v oblasti agroturistiky, modernizace, zkvalitňování, příp. nová výstavba malokapacitních ubytovacích a stravovacích zařízení, dále půjčoven sportovního vybavení a objektů a ploch pro sportovní rekreační využití, včetně vybavení.

KDO:

Zemědělský podnikatel, tzn. fyzická nebo právnická osoba, která podniká v zemědělské výrobě v souladu se zákonem č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.

Nezemědělské podnikatelské subjekty, pouze pokud činnost zahajují, nebo mají kratší než dvouletou historii v oblasti podnikání v cestovním ruchu ke dni podání žádosti.

KOLIK:

max. 60% dotace

Kompletní pravidla naleznete na www.buchlov.cz

4. Lidé a kultura

CO TO JE:

Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova
Zhodnocení kulturního dědictví venkova a jeho využití pro zvýšení turistického potenciálu
Podpora rozvoje cestovního ruchu

NA CO ŽÁDAT:

Investiční a neinvestiční projekty na vypracování studií nebo programů obnovy a na investice spojené s udržováním, obnovou, zhodnocením nebo využitím kulturního dědictví venkova (kulturní památky, památkově významná území, kulturní prvky vesnic, krajiny a na budování expozic s vazbou na místní historii, místní kulturní a umělecké tradice). Uvedené aktivity přispějí k zachování historického a kulturního dědictví pro další generace a přispějí současně ke zvýšení turistického potenciálu území mikroregionu Buchlov.

KDO:

Obce, svazky obcí
Nestátní neziskové organizace (občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, nadace)
Zájmová sdružení právnických osob
Círky a jejich organizace

KOLIK:

max. 90% dotace

5. Lidé a život

CO TO JE:

Občanské vybavení a služby
- Zlepšení občanské vybavenosti s cílem zvýšení dostupnosti a kvality služeb
- Zlepšení podmínek pro rozvoj spolkového života
- Rozšíření možností aktivního využití volného času dětí, mládeže a obyvatel

NA CO ŽÁDAT:

Na obnovu a výstavbu objektů pro služby – volnočasové aktivity, činnosti spolkových a neziskových organizací, péči o děti, vzdělání, sport, sociální služby, veřejnou správu a základní obchodní vybavenost.

KDO:

Obce, svazky obcí
Nestátní neziskové organizace (občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, nadace)
Zájmová sdružení právnických osob
Círky a jejich organizace

KOLIK:

max. 90% dotace

6. Lidé a prostředí

CO TO JE:

Obnova a rozvoj vesnic
- Zlepšení dopravní a technické infrastruktury a vzhledu obcí
- Stabilizace obyvatel v Buchlovském regionu
- Zvýšení atraktivity vzhledu obcí pro návštěvníky
- Nepřímá podpora místních podnikatelů v souvislosti se zvýšením počtu návštěvníků

NA CO ŽÁDAT:

Na zlepšení dopravní a technické infrastruktury a vzhledu obcí, pěší trasy, vinařské stezky a hippostezky

KDO:

Obce, svazky obcí
Nestátní neziskové organizace (občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti, nadace)
Zájmová sdružení právnických osob
Círky a jejich organizace

KOLIK:

max. 90% dotace

Kompletní pravidla naleznete na www.buchlov.cz

Maximální výše způsobilých výdajů na projekt – 2 mil. Kč

Program LEADER 2008-13 je podporován Evropskou unií prostřednictvím Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF).

Místní akční skupina Mikroregionu Buchlov (MAS Buchlov) je občanské sdružení zabývající se rozvojem venkova v Mikroregionu Buchlov. Od roku 2004 se této organizaci podařilo podpořit 14 projektů za více než 12 mil. Kč. (např. Archeoskanzen Modrá, Muzeum Tupeské keramiky, Hospůdka v Háječku Stříbnice a další...). V roce 2009 se podařilo získat pravidelnou roční podporu pro žadatele až do roku 2013.

MAS BUCHLOV bude vylašovat výzvy k předkládání projektů dvakrát ročně!

MAS BUCHLOV bude pořádat pravidelná školení pro žadatele a organizovat veřejná setkání s prezentací podpořených projektů!

DATUM ZVEŘEJNĚNÍ PRVNÍ VÝZVY K PŘEDKLÁDÁNÍ PROJEKTŮ – SRPEN 2009

Jak učí Ježíšek děti, aby pomáhaly lidem

Ježíšek prostě jednoho dne sestoupil z nebe na zem, vybral si zrovna náš stát a objevil se přímo uprostřed přeplněného trolejbusu. Postavil se vedle hodně zestárlé babičky, která sotva dokázala udržet rovnováhu, když musel trolejbus zastavit nebo pozastavit. Blízko této babičky seděla třináctiletá dívka. Ježíšek se k ní přiklonil a pošeptal jí do ucha: „Dívenko, nechtěla bys pomoci téhle staré paní, udělala bys dobrý skutek.“ Dívka se zastyděla, ale pak se usmála na paní a pustila ji sednout. Ježíšek se na ni také usmál a zmizel.

O chvíli později se objevil na přelidněném náměstí, kudy se marně pokoušel projít pán s bílou hůlkou. Bylo vidět, že je bezbranný. Všude narážel do lidí a nedokázal se z toho davu vymotat, protože byl slepý. V tom se Ježíšek přiklonil k dvěma chlapcům a pošeptal jim: „Kluci, nechtěli byste pomoci nevidomému muži? Jednou i vy můžete potřebovat pomoc.“ Chlapci se na Ježíška usmáli a omluvili se, že je to mělo napadnout samotné. Rychle přispěchali k muži a nabídli mu svou pomoc, kterou velmi rád přijal a srdečně jim poděkoval. Ježíšek měl radost z dětí, které oslovil, aby pomohly bližnímu svému.

Tak se vydal na další cestu, aby se v předvánoční době přesvědčil, kolik je na světě dobrých dětí. Tentokrát si vybral dětský domov. Viděl, jak jsou tu děti smutné, zklamané a některé i sobecké, které druhým nepřejí. Dětem zrovna Mikuláš s andělem rozdávali dobroty. Vtom jeden kluk povídá malé holčičce: „Ty máš menší banán než já.“ Holčička se smutně podívala a rozplakala se. Ježíšek se naklonil k chlapci a povídá mu: „Co kdybys dal ten větší banán té maličké, uvidíš, jak bude šťastná a ty budeš sám se sebou nadmíru spokojen a odměnou ti budou její rozzářená očička a krásný úsměv.“ Chlapec se zamyslel, zastyděl se, že se vytahoval, a nabídl svůj banán k výměně. Maličká přestala plakat a krásně se na chlapce usmála. Ježíšek opět odešel s úsměvem na tváři.

Tentokrát se zjevil v domově důchodců. Uviděl u některých starých lidí smutek a prázdnotu v očích, protože na ně jejich blízcí zapomněli. Proto vyšel do ulic, aby našel pár dobrých dětských dušiček, které by jim tu prázdnotu vyplnily a smutek oddálily, a to jejich pozhnané stáří zpříjemnily. Uviděl hlouček patnáctiletých děvčat, která si vyprávěla zážitky z hudebních a tanečních kroužků. Přišel blíž a oslovil je. Zeptal se, jestli mají doma své prarodiče. Některé odpověděly, že už zemřeli. Tak se jich zeptal, jestli je měly rády a jestli se jim po nich stýská. Pověděl jim o domově důchodců, kde je spousta smutných babiček a dědečků a jestli by pro ně dovedly něco uspořádat. Měli by z toho staroušci nesmírnou radost. Děvčata připravila pestrý program – recitovala, zpívala, tančila, k tomu jim ještě každému přinesla vlastnoručně vyrobený dárek. Všem z toho zářily oči, navíc každému bylo nějak zvláštně u srdíčka.

Ježíšek se spokojeně usmíval, jak pomohl naučit děti nezištně pomáhat druhým. Vydal se na další cestu. Jestli šel do jiného státu či na jiný kontinent nebo se vrátil na nebesa, netuším, ale myslím si, že příští rok v předvánoční čas bude děti učit pomáhat zase.

T. Perníčková, 9.tř.

**Tupeští pejskaři poctivě naběhli
Ve čtvrtek očkovat chlupáče svoje!
Děcka pak lepily po cestě do školy
na boty hromádky hnoje!**

Při cestě do školy, po očkování pejsků proti vzteklině, kdy se na cestu do centra obce vydala řada pejsků složil Davídek Tomešek se svojí maminkou.

I v Tupesích by mělo být normální uklízet si po svých miláčcích!

Sladké letní pokušení a diety porušení - tvarohové šátečky

(recept, který se dobře pamatuje)

Potřebujeme: 250g tvarohu
250g másla
250g hl.mouky
marmeládu nebo povidla
mletý cukr na obalení
1 vanilkový cukr
papír na pečení

Kolik tvarohu, tolik másla a tolik hladké mouky smícháme dohromady. Vypracujeme vláčné těsto, vyválíme na plát a krájíme na čtverečky. Na každý dáme trošku povidla nebo marmelády a tvoříme šátečky nebo uzavřené taštičky. Upečeme a ještě teplé obalujeme v cukru, který jsme smíchali s cukrem vanilkovým. Kdo má strach, že se nevejde do plavek, šátečky v cukru obalovat nemusí, jsou nasládlé i od marmelády.

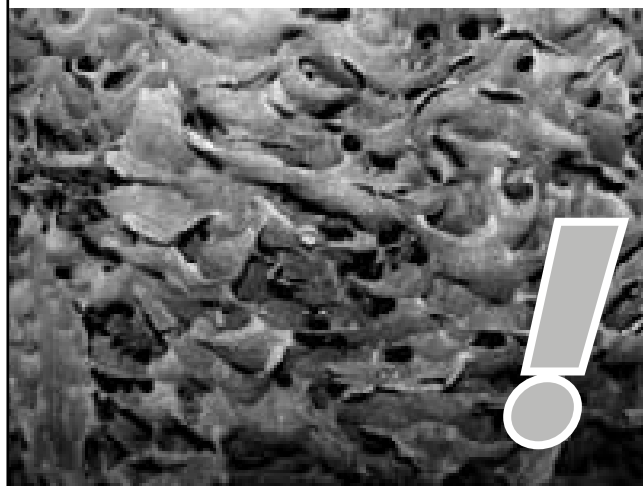
Ochutnejte!

FOTOSOUTĚŽ

Pokud na vašich cestách objevíte něco zajímavého, zašlete nám fotografii, rádi ji otiskneme. Tento detail nafotil Jan Kedroň. Kdo pozná, co to je, získá malou odměnu!

G.M.

OBČANSKÉ SDRUŽENÍ SOCIÁLNÍCH A FINANČNÍCH PORADEN ČR SPOLU SE SVAZEM DŮCHODCŮ ČR INFORMUJE

Sociální a finanční poradna OS SaFP ČR rozšiřuje své služby a informace o pomoc při vyřizování žádostí na státní dotace „ZELENÁ ÚSPORÁM“ – zateplování domů, ekologického topení a dalších ekologických zařízení.

info na [www: socfinporadnycr.cz](http://www.socfinporadnycr.cz)

Kontaktní místa pro Zlínský kraj:

Randýskova 1800 Zlín

Kontaktní osoba: Tomáš Zetík - ředitel

telefon: 518 321 861

mobil: 739 446 788

mail: financniporadna.zl@seznam.cz

Uherské Hradiště - mob. 739 446 788

Uh. Brod - mob. 777 865 596

Kroměříž - mob. 606 660 339

Valašské Klobouky, Val. Meziříčí - mob 739 446 788

Úřední den: *čtvrtek 9.00 - 14.00 hod*

Call centrum: *po – pá 9.00 – 14.00 hod*

Kdo může poradnu především využívat:

- držitelé průkazů ZTP, ZTP/P, TP
- senioři, sociálně slabší rodiny
- rodiny s dětmi

Klientům SaFPoradny poskytujeme pomoc a informace o slevách:

- pohonné hmoty v síti vybraných čerpacích stanic se slevou
 - pojištění domácnosti a nemovitosti, sleva 10 – 20 %
 - zákonné a havarijní pojištění osobních automobilů, sleva 10 - 15 %
 - dodávku plynu a el. energie u vybraného dodavatele, sleva až 7%
 - služby vybraného mobilního operátora a pevné linky, sleva 10 - 20%
 - prevenci před nebankovními úvěry, předlužení a exekucí
 - zajištění financí na pohřebné - PROGRAM PIETA
- **nabízíme i nabídku pracovní příležitosti-spolupráce v poradnách OS SaFP ČR**

NEPLAŤTE VÍC NEŽ JE TŘEBA

●	Přespolní běh	1. díl tajenky	Otisk ze sazby	Zbraň kordisty	Pobídka	Ukazovací zájmeno (ono)	Český spisovatel	●	Český letecký modelář	Vybízeti	Sídlo v Nigérii	Iniciály chorvat. básníka Krnjčevice	Klub atletů (zkr.)	Přesné	●	Dobrá vlastnost	Král zvířat	Fotografie Práva	●						
	Napodobovat hlas kvočny							Dnešního dne							Ticho										
	Lov ryb							Batoh Okolo							Bulharská platidla Potom										
	Slovensky „ostřie“					Malý akát Jednotky aktivity							Obyvatel Opavy Zábava												
	Pivovarnická surovina					Provést snožení Brázda (nář.)						Opevněné sídlo Inc. spis. Klimy					Záporka Značka cizích aut								
●	Olymp. hry Restaurace pro motoristy				Století Slovan (básn.)						Arabský stát						Zkratka satelitu Ohrazení								
	Masarykova univerzita			Situace Český hokejista				SPZ Karviné			Popravčí				Polyetylen Praž. kan. a vodní toky				2. díl tajenky Švagrová (nářeč.)						
	Oplakat					 <p>zpětný odběr elektrozařízení www.elektrowin.cz</p>								Místo, kde se šermuje											
	Autos označ. TIR																								
	Jméno severských králů				Dojnice							Který											Výpočetní technika Aby (kníž.)	Sbohem Rumunské sídlo	
	Obyvatel Récie			Kiloule Hypnotický stav									Osobní zájmeno ●	Postava	2 velitelé kozáků	Baltické moře	Mužské jméno	Zn. bulh. cigaret. Karetní háška					Německy „den“ Kry		
	Snižovaná nota E			Tramvaj (slang.) Uzemní jednotka				Odborová organizace									Objemová míra Sady								
	Kamna (množ. č.)							Posvěcené Papoušek									Ohari Vyhružka								
	Týkající se toku tetřeva						Austral. vačnatec Výrobce zápalek						Kočovník Koupací nádoby												
●	Ostny Vzácnost					Sobota (u Židů) Lopatáři						Poučky Příbuzné							Ruský souhlas Část tlustého střeva						
	Zásek na mlýn. kameni				Hltavě pít Nevelký						Zde Bečka						Otázka 1. pádu Město na Ohři		Náčrtky						
	Stromový porost			Přístavní hráze Nemotora				Jméno Vránové Rozklá datí se							Potáč Laponec										
	Bassovy iniciály			Poživatina Kilogram				Sáhnutí (množ. č.) Jm. Adamovské							Podbradek Krajan										
	Ne						Znamení (množ. č.) Mající hrany						Pohoří na Balkáně Pouťová atrakce												
	Očividný					Zemina Mužské jméno						Úder nohou Srbská čepice													
	Slovensky „telo“				Pracovní s pluhem Jinak zvaný					Hl. město Dánska Rytmičké celky								Celní kód Libye Opojen alkoholem							
●	Skinhead	Vadnouti Naplněná								Oděv soudců Rostlinné vlákno							Osobní zájmeno Protiva		Sekans (značka)						
	Světový pohár (zkr.)			Jméno Czákové Norské sídlo				Vycpávkový materiál Italský „tři“									Kopie Římská bohyně úrody								
	Tělocvič. nářadí						Milostně toužit Značka astatu										Primát Značka selenu								
	Rostlina oman (botan.)					Označení živичné lepenky					Ospalý člověk														
	Nanesená vrstva					Látky užívané k narkóze						Náš							Pomůcka: Aun, colon, Eket, koir, LY, SSK, Tag, Titu. KS						